

Aan
Raad van Bestuur UWV

KENNISMEMO 12-01

Datum 9 maart 2012

Van
Kenniscentrum UWV

Peter Hilbers
T (020) 687 3173
peter.hilbers@uwv.nl

Onderwerp

Kennismemo 12-01

Doorstroom van WW naar bijstand 2001-2012

Invloed van economische crisis en wetswijzigingen,
doorstroom per gemeente 2008-2011 en vestiging WERKbedrijf 2010-2011

Managementsamenvatting

In de periode 2001-2010 was er een sterke toename van het aantal mensen dat na de WW-uitkering in de bijstand terechtkomt. In 2001 kregen 9.000 mensen na de WW een bijstandsuitkering. Dat was 4% van de totale WW-uitstroom in dat jaar. In het crisisjaar 2009 stroomden bijna 25.000 mensen na de WW door naar de bijstand, ruim 8% van de WW-uitstroom in dat jaar.

De belangrijkste oorzaak van de groei van deze doorstroom was de economische crisis. Maar ook het verkorten van de maximale uitkeringsduur van de WW en de groei van het aantal verzekerde werknemers hebben bijgedragen aan de groei van de doorstroom van de WW naar de bijstand.

Het aandeel WW'ers dat na de uitkering doorstroomde naar de bijstand lijkt niet groot. Maar de doorstromers blijken een fors aandeel van de instroom in de bijstand te zijn: 10-20% van de instroom in de bijstand komt uit de WW.

Vrijwel alle WW'ers die doorstroomden naar de bijstand (97%), stroomden de WW uit omdat ze de maximale uitkeringsduur bereikten. Bij een veel kleiner stopte de WW-uitkering om een andere reden, bijvoorbeeld wegens een sanctie.

De helft van de WW'ers die doorstroomden naar de bijstand kreeg een WW-uitkering van drie maanden. Deze werklozen hadden een arbeidsverleden van minder dan vier jaar. De korte WW-uitkering maakt het voorkomen van de doorstroom naar de bijstand lastig.

Doorstroom van de WW naar de bijstand blijkt vooral afhankelijk van persoonlijke kenmerken van de werkloze. De doorstroom is hoger bij: alleenstaanden met kind(eren), werklozen die jonger dan 35 jaar en/of laagopgeleid zijn en bij werklozen die werkzaam waren in de uitzendbranche of zakelijke/financiële dienstverlening. De doorstroom is relatief laag bij samenwonenden, vrouwen die parttime werken, werklozen met een hoog dagloon en werklozen die in het onderwijs werkzaam waren.

Het doorstroompercentage van WW naar bijstand varieert sterk per gemeente: tussen 0 en 16%. Het doorstroompercentage was (zeer) hoog in de meeste grote steden. Uitschieters zijn bijvoorbeeld Leeuwarden (16%), Rijswijk (14%), Groningen (13%) en Vlaardingen (13%). Hiermee is de doorstroom naar de bijstand vooral een grootstedelijk probleem. In de kleinere gemeenten was het percentage zelden hoger dan 4%. Uitzonderingen hierop zijn de gemeenten in de economisch zwakke regio's zoals Groningen, Friesland en Zuid-Limburg. In deze regio's was de doorstroom naar de bijstand in vrijwel elke gemeente groot.

Niet in alle grote gemeenten was de doorstroom hoger dan gemiddeld. Zo was bijvoorbeeld in Amsterdam (7%) en Utrecht (5%) de doorstroom lager dan verwacht kon worden op grond van de samenstelling van de beroepsbevolking. De verschillen tussen gemeenten kunnen deels verklaard worden door verschillen in de lokale werkloosheid en samenstelling van de beroepsbevolking.

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Samenvatting en conclusies	4
3.	Doorstroom van WW naar bijstand	5
3.1	Oorzaken van de toegenomen doorstroom	5
3.2	Risicofactoren voor doorstroom	10
3.3	Werkloosheidsduur bij doorstroom	15
3.4	Grote verschillen tussen gemeenten	16

Bijlagen

Bijlage B 1	Doorstroom van WW naar bijstand per gemeente	20
Bijlage B 2	Doorstroom van WW naar bijstand per vestiging UWV WERKbedrijf	28
Bijlage B 3	Geschatte parameters van duurmodel	32

1. Inleiding

Een beperkt deel van de mensen met een WW-uitkering krijgt na het beëindigen van de WW een bijstandsuitkering¹. Dit noemen we de 'doorstroom van WW naar bijstand'.

Ruim 8% van alle mensen die in 2009 de WW uitstroomde stroomde door naar de bijstand. In 2001 was dit percentage doorstromers nog 4%. De groei is deels het gevolg van het verkorten van de maximale uitkeringsduur van de WW. Maar de recessie heeft de groei van het aandeel doorstromers in 2009 ook versterkt.

Doorstroom naar de bijstand, in plaats van werkhervatting, is ongewenst. Voor de werkloze betekent het vaak meer inkomensverlies en langdurige werkloosheid. Voor gemeenten betekent het een toename van de werklast en een fors beslag op de middelen. Doorstroom moet daarom zo veel mogelijk voorkomen worden.

De doorstroom blijkt sterk afhankelijk van persoonskenmerken van de werkloze en kenmerken van de (locale) arbeidsmarkt. Meer kennis over risicofactoren biedt mogelijkheden voor op risicogroepen gerichte uitvoering. Dat maakt dat risicoanalyse een bijdrage kan leveren aan de beperking van werkloosheid.

Tussen regio's zijn er grote verschillen in de mate waarin mensen na de WW naar de bijstand doorstromen. Verwacht kan worden dat de recessie uiteenlopende gevolgen heeft voor de regio's. De branches zijn namelijk niet in elke regio even sterk vertegenwoordigd en worden mogelijk niet in gelijke mate geraakt door de recessie. De werkloosheid zal daardoor in de ene regio sterker toegenomen zijn dan de andere. Dat betekent voor de uitvoering van WW en bijstand dat de toename van de werklast voor UWV en gemeenten per regio ook sterk zal verschillen.

De geschetste problematiek leidt tot de volgende vraagstelling.

Onderzoeksvragen

- Wat is de invloed van wetswijzigingen op de doorstroom naar de bijstand.
- Wat zijn de risicofactoren voor doorstroom naar de bijstand.
- Hoe is de ontwikkeling van de doorstroom van WW naar de bijstand op regionaal niveau en wat zijn verklaringen voor de grote verschillen tussen gemeenten.

¹ In deze publicatie is vrijwel steeds de naamgeving 'bijstand' gebruikt. Hiermee is bedoeld de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

2. Samenvatting en conclusies

Conjunctuur bepaalt doorstroom

Het aantal mensen dat na een WW-uitkering doorstroomt naar de bijstand is in de afgelopen 10 jaar sterk toegenomen: van ruim 9.000 (2001) naar bijna 25.000 (2009). Het aandeel WW'ers dat doorstroomt naar de bijstand varieert in die periode van 4 tot ruim 8%. Dat lijkt niet veel, maar de doorstromers blijken een fors aandeel van de instroom in de bijstand te zijn. Afhankelijk van de conjunctuur is de totale bijstandsinstroom circa 100.000 tot 130.000 personen per jaar. Dat houdt in dat circa 10-20% van de instroom in de bijstand afkomstig is van de WW.

Een economische crisis leidt tot een forse groei van de doorstroom van WW naar bijstand. Daarbij heeft de kredietcrisis (vanaf 2008) waarschijnlijk een veel groter effect op de doorstroom gehad dan de internetcrisis (vanaf 2001).

Het verkorten van de maximale WW-duur heeft een kleiner aandeel gehad in de oorzaken van de toegenomen doorstroom dan de economische crisis. Vooral de invoering van de 'nieuwe WW' (2006) heeft een meetbaar effect gehad. Het effect van de afgeschafte vervolguitering (2003) is waarschijnlijk klein geweest en na 2007 niet meer waar te nemen. Daarnaast veroorzaakt de groei van het aantal verzekerden in de periode 2001-2010 een relatief kleine bijdrage aan de groei van de doorstroom.

Aanpassingen in de financiering en wetgeving van de bijstand heeft de gemeenten waarschijnlijk gestimuleerd om de doorstroom van WW'ers te beperken. Dit effect is echter veel te klein om de overige oorzaken teniet te doen.

Doorstromen na drie maanden WW

Ongeveer de helft van de mensen die doorstroomden heeft minder dan drie maanden WW gehad. De korte periode in de WW maakt het voorkomen van doorstroom voor UWV extra lastig. Maar het is door risicoanalyse goed te voorspellen welke cliënten een hoog risico hebben op doorstroom.

De doorstroom naar de bijstand was hoger bij de volgende groepen werklozen: alleenstaanden met kind(eren), jongeren (jonger dan 35 jaar), laagopgeleiden, met een laag dagloon, werklozen die werkzaam waren in de uitzendbranche en zakelijke of financiële dienstverlening.

Oudere WW'ers (55+) stroomden vaker door dan gemiddeld. Deze groep werklozen vindt minder vaak werk en bereikt vaker de maximale uitkeringsduur dan gemiddeld. Het vaker doorstromen is echter ook het gevolg van andere kenmerken, zo hebben oudere werklozen vaker alleen een basisopleiding. Lagere doorstroom vinden we bij samenwonenden, vrouwen die parttime werken, hoogopgeleiden, werklozen met een hoog dagloon en werklozen die in het onderwijs werkzaam waren.

Hardnekkige regionale knelpunten

Het doorstroompercentage van WW naar bijstand varieert sterk per gemeente: tussen 0 en 16%.

Het doorstroompercentage was in de gehele periode (zeer) hoog in de meeste grote steden.

Uitschieters zijn bijvoorbeeld Leeuwarden (16%), Rijswijk (14%), Groningen (13%) en Vlaardingen (13%). Hiermee is de doorstroom naar de bijstand vooral een grootstedelijk probleem.

De werkloosheidsproblemen in grote steden wordt in diverse onderzoeken verklaard uit de bevolkingssamenstelling en arbeidsmarktkansen voor laagopgeleiden. In onze analyse vinden we een verband met de lokale werkloosheid en de branche waar mensen werken. Hogere lokale werkloosheid en een hoog aandeel banen in de *Uitzendbranche* gaan samen met een hoog doorstroompercentage.

Een groot aandeel banen in de *Landbouw, visserij en voeding, Winkelbedrijf/groothandel* en *Overige beroepen/bedrijven (w.o. Horeca)* gaat samen met een lagere doorstroom.

Niet in alle grote gemeenten was de doorstroom hoger dan gemiddeld. Zo was bijvoorbeeld in Amsterdam (7%) en Utrecht (5%) de doorstroom lager dan verwacht kon worden op grond van de samenstelling van de beroepsbevolking.

In de kleinere gemeenten was het percentage zelden hoger dan 4%. Uitzonderingen hierop zijn de gemeenten in de economisch zwakke regio's zoals Groningen, Friesland en Zuid-Limburg. In deze regio's was de doorstroom naar de bijstand in vrijwel elke gemeente groot.

De werkloosheid en het beroep op uitkeringen is vooral in Noord-Nederland en Zuid-Limburg al decennia hoger dan gemiddeld. De problematiek van deze regio's hangt samen met het sterk gekrompen aandeel van de werkgelegenheid in de industrie. De wijzigingen in de samenstelling van de bedrijvigheid hebben vooral in deze regio's geleid tot een grotere dynamiek van baancreatie en baanvernietiging dan in de rest van het land.

3. Doorstroom van WW naar bijstand

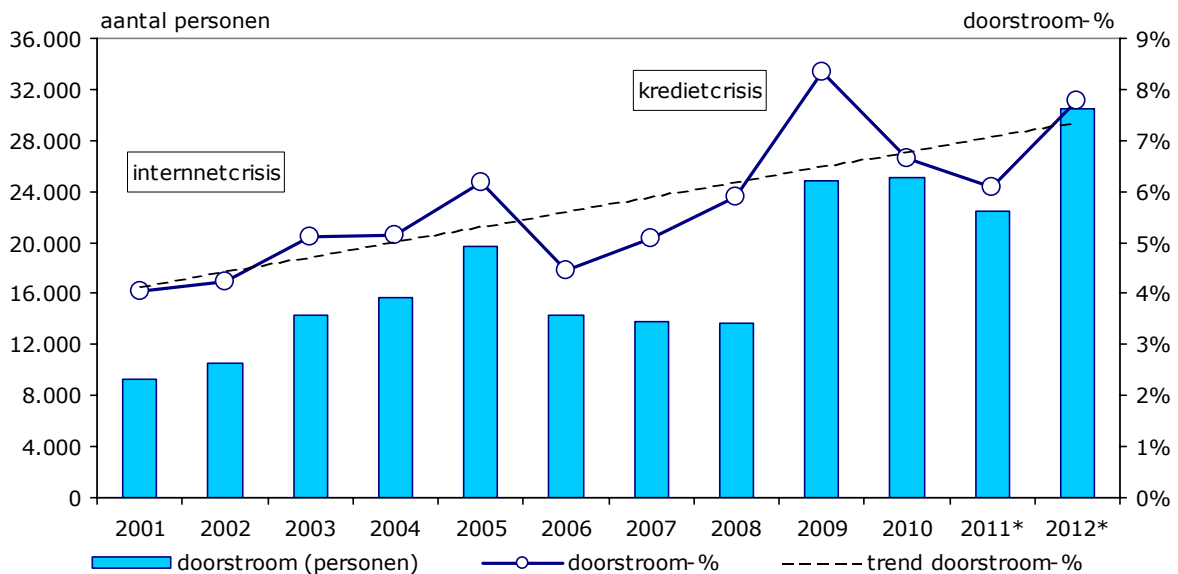
3.1 Oorzaken van de toegenomen doorstroom

Tijdens de kredietcrisis stroomde een sterk groeiend aantal mensen na de WW-uitkering door naar de bijstand. Op zichzelf is dat niet opvallend. Tijdens een recessie neemt de kans om werk te vinden af. Daardoor groeit ook het aandeel mensen dat de WW uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Deze mensen doen dan, bij gebrek aan inkomsten, vaak een beroep op bijstand. In figuur 3.1 is de sterke groei van deze doorstroom te zien. Voorafgaand aan de kredietcrisis, stroomden in 2007 bijna 14.000 mensen door naar de bijstand. In 2009 en 2010 kwamen circa 25.000 mensen kort na de WW-uitkering in de bijstand terecht. Het toenemen van deze doorstroom is geen nieuw verschijnsel: na de internetcrisis liep deze op van ruim 9.000 in 2001 naar bijna 20.000 in 2005. De doorstroom naar de bijstand is een relatief klein deel van de totale WW-uitstroom: in 2007 was dat circa 5%. Dit doorstroompercentage loopt wel snel op, tot ruim 8% in 2009.

Voor de gemeenten betekent de doorstroom van WW naar bijstand echter een fors aandeel van de totale instroom in de bijstand: jaarlijks circa 10 tot 20%. Afhankelijk van de conjunctuur is de totale bijstandsinstream circa 100.000 tot 130.000 personen per jaar. De doorstroom vanuit de WW legt dus een aanzienlijk beslag op het budget van gemeenten.

In figuur 3.1 is zichtbaar dat de trend van het doorstroompercentage in de gehele periode 2001-2012 geleidelijk oploopt. Het risico om naar de bijstand door te stromen groeit blijkbaar niet alleen door een economische crisis, maar ook door andere oorzaken. In deze paragraaf gaan we daar nader op in. Daarbij schatten we wat de invloed is van de crises, van nieuwe wetgeving en van wetswijzigingen in de WW en de bijstand².

Figuur 3.1 Aantal en percentage personen dat na de WW-uitkering doorstroomt naar de bijstand, in de periode 2001-2012

Bronnen: Uitkeringsadministratie WW, Polisadministratie (vanaf 2006) en Jaaropgaven (tot 2006)
*) 2011 en 2012 zijn geraamd.

Verschillen tussen de crises

In de periode 2001-2010 waren er twee economische crises, de internetcrisis en de kredietcrisis. In Nederland leidden crises achtereenvolgens na 2001 en na 2007 tot een groei van de WW-instream. De WW-uitstroom en de doorstroom naar de bijstand groeiden eveneens. In een periode van vier jaar (2001-2004) stroomden 49.800 mensen van de WW naar de bijstand. In de periode 2007-2010 waren dat er 77.300 ofwel 27.500 meer dan in de periode 2001-2004.

De vraag is wat de oorzaken zijn van deze toename: verschil tussen de crises en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt, de gewijzigde wetgeving of de groei van het aantal verzekerden?

In de periode 2001-2004 was het doorstroompercentage gemiddeld 4,7% en in de periode 2007-2010 6,6%. Een groei van 1,9%-punt. We schatten dat de groei van het doorstroompercentage voor 0,7%-punt het gevolg is van gewijzigde wetgeving en groei van het aantal verzekerden. Wetswijziging leidt deels tot meer en deels tot minder doorstroom. Waarschijnlijk is de rest van de groei, 1,2%-punt,

² Afschaffing van de vervolguutkering (11 augustus 2003), de 'nieuwe' WW van (1 oktober 2006), WWB (1 januari 2004).

veroorzaakt doordat de kredietcrisis een groter effect heeft dan de internetcrisis. De geschatte effecten zijn hierna beschreven en samengevat in tabel 3.1.

Tabel 3.1 Gevolgen van wetswijzigingen crisis op de doorstroom, samenvatting van geschatte effecten (groei van periode 2007-2010 t.o.v. 2001-2004)

	%-punten	Aantal doorstromers
Vershil in de doorstroom tussen de periodes 2001-2004 en 2007-2010 (A)	1,9	27.500
<i>waarvan het gevolg van:</i>		
- Beperking maximale WW-uitkeringsduur, structureel	0,3	4.900
- Beperking maximale WW-uitkeringsduur, tijdelijk	0,4	6.300
- Aanpassingen in de bijstandswetgeving, structureel	-0,2	-2.700
- Invoering IOW	-0,1	-900
- Groei van de verzekerde populatie	0,2	2.600
Gecombineerde effecten van wetgeving (B)	0,7	10.200
Verschillen tussen crises (A – B)	1,2	17.300

Noot: cursief gedrukte getallen zijn ramingen

Box 3.1 Wie krijgt WW en hoe lang?

De Werkloosheidwet (WW) voorziet in een tijdelijke uitkering aan mensen die werkloos zijn. In de WW zijn de voorwaarden beschreven waaraan de werknemer moet voldoen om een uitkering te kunnen krijgen. De huidige WW, bij invoering de nieuwe WW genoemd, dateert van 1 oktober 2006.

In het kort gelden de volgende voorwaarden:

- Verzekerd zijn voor werkloosheid. Dit is meestal het geval als iemand bij een werkgever in dienst is of was. Werknemers die 65 jaar of ouder zijn, zijn niet verzekerd.
- De verzekerde verliest 5 uur of meer van zijn arbeidsuren per week en heeft geen recht op loon over die uren. Wanneer gemiddeld minder dan 10 uur per week wordt gewerkt, ontstaat werkloosheid pas als minimaal de helft van het aantal werkuren en het loon over die uren wordt verloren.
- Direct beschikbaar zijn voor betaald werk.
- In de periode vóór de werkloosheid 26 van de 36 weken gewerkt hebben (de zogenoemde 'wekeneis'). Het maakt niet uit hoeveel uur per week is gewerkt gedurende de 26 weken.
- Niet door eigen schuld werkloos zijn (niet verwijtbaar werkloos).

De maximale uitkeringsduur

De maximale uitkeringsduur varieert van 3 tot 38 maanden. Een werkloze krijgt een uitkering van maximaal 3 maanden als aan de wekeneis is voldaan. Dit is de zogenoemde 'basisuitkering'. De uitkeringsduur is langer dan 3 maanden als naast de wekeneis voldaan is aan de 'jareneis': in de afgelopen 5 kalenderjaren is ten minste 4 jaar gewerkt. In dit geval ontvangt men, inclusief de eerste drie maanden, per gewerkt jaar 1 maand uitkering. Bij een arbeidsverleden van, bijvoorbeeld, 5 jaar is dat 5 maanden uitkering. Bij een arbeidsverleden van ten minste 38 jaar is de maximale uitkeringsduur 38 maanden.

Voor 1 oktober 2006 was de maximale uitkeringsduur: 6 maanden tot 5 jaar. Voor 11 augustus 2003 was de maximale uitkeringsduur: 2½ tot 7½ jaar.

Meer doorstroom door verkorting maximale uitkeringsduur

De maximale uitkeringsduur van de WW is in de afgelopen 10 jaar in twee stappen sterk verkort³. Eerst werd de vervolguitkering van 2 à 3,5 jaar afgeschaft voor mensen die na 11 augustus 2003 werkloos werden. Daarna werd per 1 oktober 2006 bij de 'nieuwe WW' de uitkeringsduur maximaal nog 3 tot 38 maanden.

Door de verkorting van de maximale uitkeringsduur is er minder tijd om tijdens de WW een baan te vinden. Verwacht was dat het aandeel mensen dat de maximale uitkeringsduur bereikte sterk zou toenemen⁴.

Het grootste effect op de doorstroom ontstaat door het verkorten van de maximale WW-uitkeringsduur voor mensen die alleen aan de wekeneis voldoen. Deze maximale duur is in 2006 verkort van 6 maanden naar 3 maanden. In de periode 2007-2010 leidde deze aanpassing naar

³ De loongerelateerde uitkeringsduur was bij de WW van 1987 maximaal 6 maanden tot 5 jaar. Na afloop van de loongerelateerde WW-uitkering ging, bij voortdurende werkloosheid, de uitkering over in een vervolguitkering van 2 jaar. Voor mensen van 57,5 jaar en ouder was de maximale duur van de vervolguitkering 3,5 jaar.

⁴ UWV (2007). Kennismemo 07-01, *Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010*.

Geraamd was dat de doorstroom zou toenemen van 6,2% in 2005 tot 7,2% in 2007 en 8,7% in 2008. De realisaties waren echter beduidend lager (5,1% en 5,9%), waarschijnlijk door betere kansen op de arbeidsmarkt en een groter effect van de gewijzigde uitvoering van de bijstand dan bij de schattingen verwacht werd.

schatting tot bijna 4.000 extra doorstromers (box 3.2), wat het doorstroompercentage met bijna 0,3%-punt verhoogd heeft.

Box 3.2 Een korter WW-recht, meer doorstroom naar de bijstand

Mensen die nu een WW-recht van maximaal van drie maanden krijgen, zouden voor 1 oktober 2006 meestal een maximaal recht van zes maanden gekregen hebben. Het is de groep werklozen die alleen aan de wekeneis voldoet.

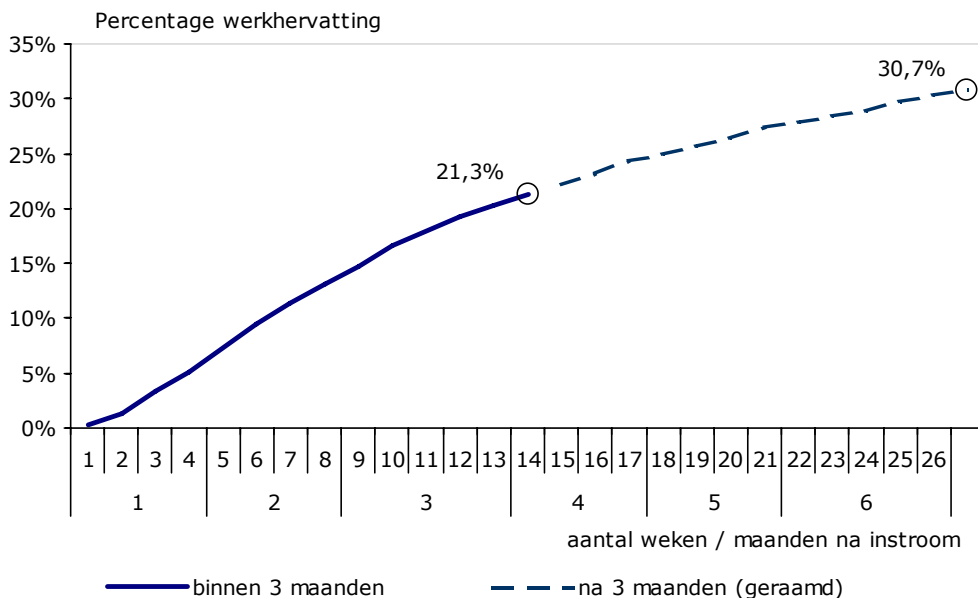
Deze groep mensen heeft bij de huidige wet dus minder tijd om tijdens de WW een baan te vinden. Het gevolg is dat een groter deel van deze groep de maximale uitkeringsduur bereikt en doorstroomt naar de bijstand. Hieronder staat de samenvatting van de geschatte toename van doorstroom naar de bijstand.

Van de instroomcohorten 2007-2010 die in de periode 2007-2010 uitstroonden, hadden bijna 232.000 mensen een WW-recht van maximaal drie maanden (zie de tabel hieronder). Bijna 168.000 daarvan bereikten deze maximale uitkeringsduur en ruim 48.000 gingen aan het werk tijdens de WW-uitkering, dat is circa 21% (zie de figuur hieronder). Bij een maximum duur van 6 maanden zou circa 31% tijdens de WW aan het werk gegaan zijn: bijna 72.000 mensen. Dan zouden circa 28.000 mensen doorgestroomd zijn, in plaats van circa 32.000: 4.000 minder.

WW instroomcohorten 2007-2010, mensen met maximaal 3 maanden WW-recht

Gerealiseerde uitstroom 2007-2010	Reden uitstroom			totaal
	werkhervatting	maximum duur WW	overige redenen	
totaal	48.494	167.810	15.271	231.575
doorstroom naar bijstand	15	31.722	15	31.752
doorstroompercentage	0,0%	18,9%	0,1%	
Geraamde uitstroom (wetgeving voor 1 okt. 2006)				
totaal	71.190	147.000	13.385	231.575
doorstroom naar bijstand	20	27.790	10	27.820
Verskil (afgerond)	5	3.930	-5	3.930

Schatting van het percentage werkherhvatting binnen 6 maanden, bij mensen met maximaal 3 maanden WW-recht (instroomcohorten 2007-2010)

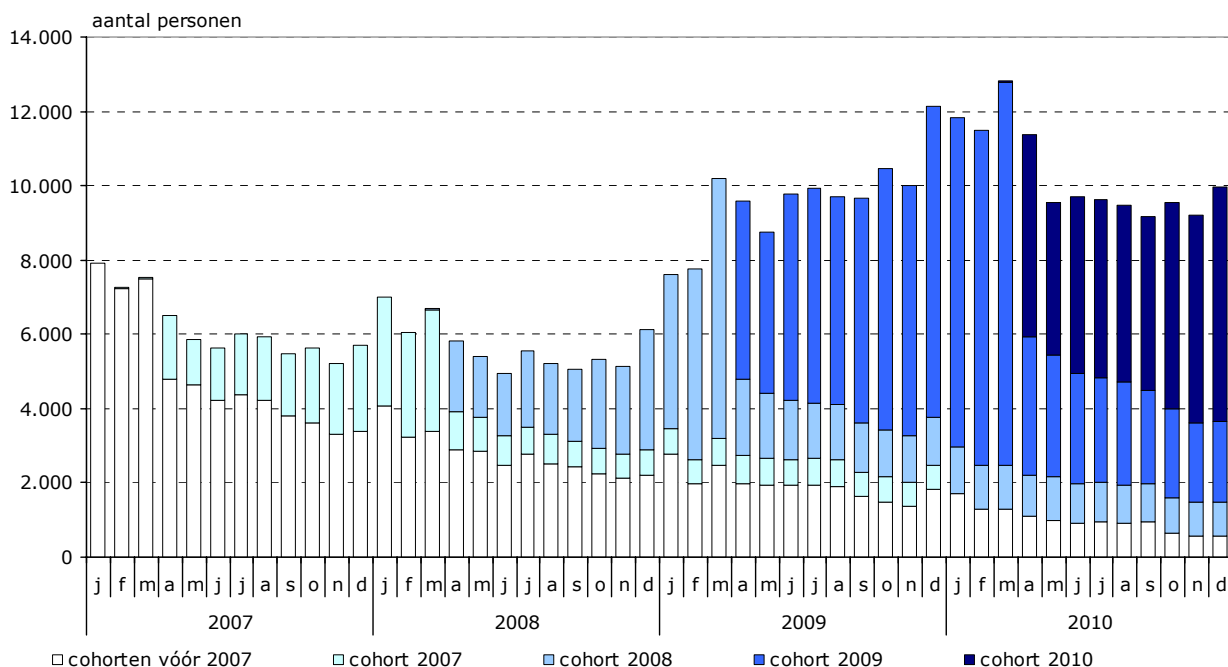

Het effect van de afschaffing van de vervolguitkering is waarschijnlijk klein geweest. Waarschijnlijk is er een vrij groot gedragseffect geweest dat geleid heeft tot minder ontslag van oudere werknemers met een langdurig WW-recht. Ouderen hadden veelal een loongerelateerd WW-recht van 5 jaar. In combinatie met de vervolguitkering was het al vanaf 57,5 mogelijk om de pensioenleeftijd bereiken. Na de afschaffing van de vervolguitkering was deze route minder aantrekkelijk en is waarschijnlijk daardoor minder gekozen.

Het totale effect van de beperking van de maximale duur is niet groot in vergelijking met de invloed van een recessie. We schatten dat de structurele toename van het doorstroompercentage ruim 0,3%-punt is. Daarnaast is het doorstroompercentage in de periode 2007-2010 tijdelijk circa 0,4%-punt verhoogd. Deze ophoging van de doorstroom is vooral het gevolg van de uitstroom van WW'ers die de maximale duur na 38 maanden bereiken. Bij de oude wetgeving hadden deze mensen maximaal 5 jaar WW gekregen, ze stromen nu eerder uit en vaker wegens het bereiken van de maximale duur. Uitstroom van mensen met een recht van maximaal 38 maanden valt een aantal jaar samen met uitstroom van mensen die nog wel 3 á 5 jaar WW gehad hebben.

In figuur 3.2 is de uitstroom van maximum duur per jaarcohort te zien. De uitstroom begint telkens in april, 3 maanden na de eerste instroom en gaat dan 38 maanden door. Cohorten van voor 2007 stromen nog tot in 2010 uit doordat daar ook mensen inzitten met rechten tot 5 jaar. Na 2010 verdwijnt het samenvallen van uitstroom van 'nieuwe WW' en 'oude WW' vrijwel geheel. In de figuur is ook goed te zien dat de uitstroom van de cohorten 2009 en 2010 groot is. De kredietcrisis bereikte in 2009 op een dieptepunt, wat tot een groter beroep op de WW leidde.

Figuur 3.1 Uitstroom wegens bereiken van de maximale uitkeringsduur, per instroomcohort in de periode 2007-2010

Aanpassingen in de bijstandswetgeving: minder doorstroom

Vanaf 2001 is de wetgeving rond de bijstand ook sterk gewijzigd, vooral met het oog op beperking van het beroep dat erop wordt gedaan (zie box 3.3). Uit onderzoek van het CPB blijkt dat de wijzigingen in de uitvoering van de bijstand het aantal bijstandsuitkeringen structureel met 8% heeft doen verminderen⁵. In dit onderzoek is vooral het effect bij de uitstroom van de bijstand aangetoond. In onze analyse vinden we een effect bij de doorstroom van WW naar de bijstand. Vooral mensen die de WW uitstromen wegens *niet beschikbaar zijn voor arbeid, het opleggen van een maatregel (sanctie), of arbeidsongeschiktheid (inclusief Ziektewet)* stromen na 2003 minder vaak door naar de bijstand. Bij de mensen die de maximale uitkeringsduur WW bereiken is de doorstroom vrijwel gelijk. We schatten dat de gewijzigde uitvoering van de bijstand heeft geleid tot een structurele beperking van de doorstroom met 0,2%-punt.

⁵ Es, F. van (2010). *Invloed WWB op gebruik bijstand*. CPB Den Haag.

Box 3.3 Financiering en uitvoeringsbeleid van de bijstand

Vanaf 2001 is de financieringssysteem van de bijstand ingrijpend gewijzigd. Gemeenten zijn stapsgewijs een steeds groter deel van de bijstand uit het gemeentebudget gaan betalen. Tot 2001 financierden de gemeenten 10% van de bijstandsuitgaven uit de gemeentelijke algemene middelen, de overige 90% werd gedeclareerd bij het Rijk. In 2001 betaalden de gemeenten 25% van de bijstandsuitgaven uit eigen middelen en 75% werd gedeclareerd. De gemeentelijke bijdrage werd daarna geleidelijk verhoogd (voor de grootste gemeenten): 40% in 2004, 73% in 2005, tot 100% in 2006. Door de aangepaste financiering worden gemeenten financieel geprikkeld om de uitvoering van de bijstand zo efficiënt mogelijk te organiseren en het beroep op de bijstand te beperken.

Bij invoering van de Wet werk en bijstand (WWB) in 2004 werden gemeenten ook beleidsmatig geheel verantwoordelijk voor de bijstand. Hierdoor ontstonden diverse gemeentelijke uitvoeringspraktijken die het beroep op de bijstand kunnen beperken. Onder andere Work First, ook wel Direct Werk, Werk Voorop of *gemeente@Work* genoemd. Bij Work First doet de gemeente een werkaanbod aan mensen die bijstand aanvragen. Bij weigering van het aanbod legt de gemeente meestal een sanctie op. Uiteindelijk doel is dat mensen snel (weer) een betaalde baan vinden.

Er zijn goede resultaten van Work First gerapporteerd (Divosa 2007). Zo zou 35% van de potentiële deelnemers afzien van een bijstandsaanvraag en bijna de helft van de deelnemers doorstromen naar een betaalde baan. Gemeenten zijn over het algemeen positief over de Work First resultaten en Work First wordt bij een steeds groter aandeel van de cliënten ingezet (RWI 2008).

Invloed IOW beperkt

De Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW, vanaf 1 december 2009) is een aparte uitkering voor werklozen van 60 jaar en ouder. Deze uitkering moet voorkomen dat 60-plussers na de WW-uitkering een beroep op bijstand moeten doen. Toekenning van een IOW-uitkering wordt niet verhinderd door het inkomen van overige gezinsleden. De instroom in de IOW is echter niet groot, het gaat jaarlijks om ongeveer 700 mensen. Het alternatief, doorstroom naar de bijstand, zou nog kleiner zijn doordat de bijstand wel een toets op overig inkomen kent. De IOW leidt naar schatting tot een beperking van de doorstroom van minder dan 0,1%-punt.

Meer doorstroom door groeiend aantal verzekerde werknemers

Het absolute aantal mensen dat de WW in- en uitstroomt wordt ook bepaald door de omvang van de verzekerde populatie. Bij een groeiend aantal verzekerde werknemers groeit het beroep op de WW evenals de doorstroom, ook als het WW- en doorstroomrisico constant blijven. Het aantal verzekerden groeide in de periode 2001-2010 met 3,5%, vooral door de toegenomen arbeidsparticipatie⁶. We schatten dat de groei van het aantal werknemers tot een 0,2%-punt hoger doorstroompercentage leidt.

De ontwikkeling voor 2012 is vrij onzeker, waarschijnlijk krimpt het aantal verzekerden met 0,5%.

Doorstroom in 2012 ongewis

De WW-uitstroom was in 2011 lager dan in 2009 en 2010. In 2011 ging een groter percentage mensen aan het werk dan in de periode 2008-2010. Als gevolg daarvan bereikten minder mensen de maximale uitkeringsduur. In 2011 zijn waarschijnlijk 22.400 mensen van de WW naar de bijstand doorgestroomd, circa 2.600 minder dan in 2010. Dit is nog een raming, over 2011 zijn nog niet alle benodigde gegevens bekend.

Het doorstroompercentage was in 2009 op het hoogste niveau: 8,3%. In 2011 daalde het naar circa 6,1%. Dat is nog wel hoger dan het percentage van 2007 (5,1%). Dat verschil is mede het gevolg van de uitstroom van de instroomcohorten 2008 en 2009 die nog tot begin 2013 aanhoudt bij het bereiken van de maximale uitkeringsduur.

Voor 2012 zijn de ontwikkelingen nog zeer onzeker. In dat jaar bereiken waarschijnlijk nog veel mensen van instroomcohort 2009 de maximale uitkeringsduur. In 2012 is de WWB opnieuw aangescherpt (toets op het huishoudinkomen). Dit zal de doorstroom mogelijk verder beperken. Door de recessie valt echter weer een toenemend beroep op de WW te verwachten. Bovendien zal de doorstroom waarschijnlijk toenemen doordat het WW-re-integratiebudget is gekort.

Als gevolg van het toenemende beroep op de WW verwachten we dat in 2012 circa 30.000 mensen van de WW naar de bijstand doorstromen en het doorstroompercentage zal dan op 7,5 á 8% uitkomen.

Bij deze raming is geen rekening gehouden met de gevolgen van de aangescherpte WWB en korting op het re-integratiebudget WW.

⁶ UWV WERKbedrijf (2011), *Arbeidsmarktprognose 2011-2012*.

3.2 Risicofactoren voor doorstroom

Het risico om door te stromen is niet voor iedereen gelijk. Het doorstroomrisico blijkt sterk afhankelijk van persoonlijke kenmerken van de werkloze. In deze paragraaf gaan we in op de risicofactoren voor de doorstroom.

Na het begin van de kredietcrisis was in 2010 het aantal mensen dat de WW uitstroomden op het hoogste niveau (376.000). In dat jaar stroomde 6,7% door naar de bijstand. De economische situatie was in 2010 wel beter dan in 2009, in dat jaar stroomde 8,3% van de WW-uitstroom door.

In tabel 3.2 is te zien welke groepen mensen het grootste aandeel in de WW-uitstroom en in de doorstroom naar de bijstand hadden.

Tabel 3.2 WW-uitstroom en doorstroom van WW naar bijstand naar reden einde uitkering, leeftijd en opleidingsniveau (personen, 2010)

	WW-uitstroom		Doorstroom van WW naar de bijstand		Doorstroom-percentage
	aantal	aandeel	aantal	aandeel	
Totaal 2010	375.958	100%	25.048	100%	6,7%
<i>waarvan:</i>					
Reden einde uitkering					
werkhervatting	180.700	48,1%	323	1,3%	0,2%
werk als zelfstandige	10.354	2,8%	6	0,0%	0,1%
ZW-uitkering	21.413	5,7%	124	0,5%	0,6%
bereiken leeftijd 65 jr.	3.258	0,9%	0	0,0%	0,0%
maximum duur WW-uitkering	132.066	35,1%	24.260	96,9%	18,4%
maatregel	1.882	0,5%	65	0,3%	3,5%
overige redenen	26.285	7,0%	270	1,1%	1,0%
Leeftijd					
<27 jaar	66.304	17,6%	5.106	20,4%	7,7%
27 t/m 34 jaar	86.850	23,1%	5.910	23,6%	6,8%
35 t/m 44 jaar	101.314	26,9%	5.857	23,4%	5,8%
45 t/m 54 jaar	76.579	20,4%	4.316	17,2%	5,6%
55 t/m 64 jaar	44.446	11,8%	3.843	15,3%	8,6%
Opleidingsniveau					
basisopleiding of minder	36.788	9,8%	4.701	18,8%	12,8%
VMBO	66.509	17,7%	6.058	24,2%	9,1%
Havo/VWO	15.314	4,1%	1.000	4,0%	6,5%
MBO	159.273	42,4%	10.648	42,5%	6,7%
HBO/Bachelor	58.023	15,4%	1.858	7,4%	3,2%
WO/Master	23.040	6,1%	704	2,8%	3,1%
Huishouden					
alleenstaand	151346	40,8%	15651	63,0%	10,3%
alleenstaand met kind(eren)	18098	4,9%	2988	12,0%	16,5%
samenwonend	201486	54,3%	6214	25,0%	3,1%

Bronnen: Uitkeringsadministratie WW, Polisadministratie UWV

Bijstand na maximale uitkeringsduur WW

In tabel 3.2 is te zien dat de doorstroom naar de bijstand vrijwel geheel bestaat uit werklozen die de maximale uitkeringsduur bereikt hebben (bijna 97%). Bij uitstroom hebben mensen vaak geen inkomen meer en ruim 18% van deze mensen stroomt door naar de bijstand.

Het spreekt voor zichzelf dat een werknemer bij ontslag meestal niet direct een andere baan heeft. Het vinden van werk kost tijd. Als de economie sterk groeit (hoogconjunctuur) is er veel vraag naar personeel, de meeste mensen vinden dan snel ander werk. Bij hoogconjunctuur bereiken daardoor minder WW'ers de maximale uitkeringsduur en er stromen ook minder door naar de bijstand. Bij een krimpende economie (laagconjunctuur) neemt de vraag naar personeel af. Mensen die werkloos zijn, zijn dan langer op zoek naar werk. Het risico dat de maximale uitkeringsduur bereikt wordt en een beroep op bijstand gedaan moet worden, neemt dan toe.

De meeste mensen doen na een WW-uitkering echter geen beroep op bijstand. In tabel 3.2 zien we dat meer dan de helft van de mensen de WW uitstroomden omdat ze werk gevonden hadden. Bijna 181.000 mensen hervatten het werk als werknemer (ruim 48%) en ruim 10.000 gingen aan het werk als zelfstandige (bijna 3%).

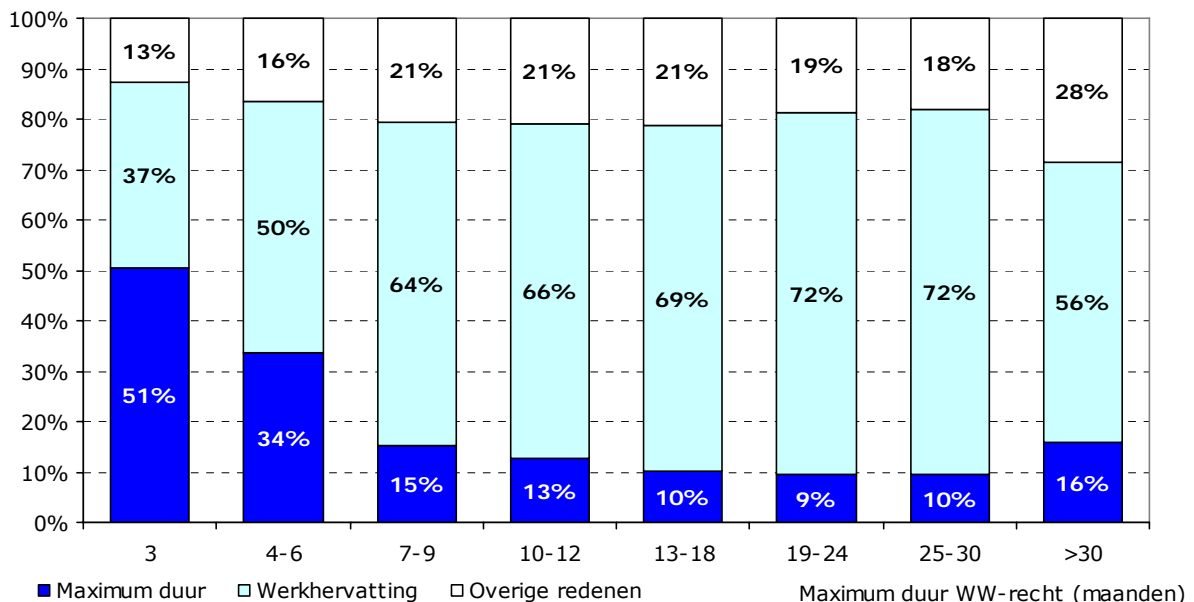
Een groot deel van de WW'ers stroomde uit wegens het bereiken van de *maximale uitkeringsduur*: ruim 132.000 mensen (35%). Het is vooral deze groep mensen die na de WW een groot risico hebben om in de bijstand terecht komen: ruim 18% stroomde door naar de bijstand. Slechts 3% van de doorstromers is de WW uitgestroomd om een andere reden dan het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Bijvoorbeeld mensen die door het opleggen van een *maatregel* (sanctie) hun WW-uitkering kwijtraken: 0,3% van de doorstromers. Ook mensen die de WW uitstromen door werkherhervatting komen soms in de bijstand terecht. Het gaat hierbij waarschijnlijk vaak om situaties waarbij de werkherhervatting van zeer korte duur is en om uiteenlopende redenen geen succes is. Deze mensen hebben deels opnieuw een WW-uitkering aangevraagd, die vervolgens geweigerd is. De meest voorkomende reden voor deze weigeringen is *verwijfbare werkloosheid*. Afgezien van de conjunctuur heeft een groot aantal persoonlijke kenmerken van de werkzoekende invloed op de snelheid waarmee het werk hervat wordt. We weten dat ouderen een groot risico lopen om langdurig werkloos te worden. Bij de langdurige werklozen zijn ouderen dan ook oververtegenwoordigd. Hieronder gaan we in op de invloed van enkele persoonskenmerken op het risico van doorstroom naar de bijstand.

Jongere en oudere werklozen zijn oververtegenwoordigd in doorstroom

Gemiddeld stroomde in 2010 6,7% van de WW'ers na de uitkeringsperiode door naar de bijstand. Uit analyse van de cijfers blijkt dat leeftijd een van de belangrijke risicofactoren is (kortweg: het doorstroomrisico). In tabel 2.3 is al iets van dat risico te zien. WW'ers tot 27 jaar en vanaf 55 jaar stromen meer dan gemiddeld door naar de bijstand: achtereenvolgens 7,7 en 8,6%. Het verschil tussen de leeftijdsgroepen is niet alleen in 2010 waar te nemen, maar in de gehele periode van 2001 t/m 2010. De verschillen zijn niet elk jaar even groot. Bij laagconjunctuur nemen de verschillen toe. Er stromen dan, vaak in een korte periode, relatief veel jongeren de WW in.

De korte duur van het WW-recht blijkt de belangrijkste oorzaak voor het hoge doorstroomrisico van jongeren tot 27 jaar en, in mindere mate, van werknemers van 27 tot 34 jaar. Vaak heeft de groep werknemers tot 27 jaar alleen de zogenoemde basisuitkering van maximaal drie maanden. Ze hebben dan onvoldoende arbeidsverleden voor een verlengde uitkering. Deze mensen hebben relatief weinig tijd om tijdens de WW-uitkering werk te vinden en bereiken daardoor vaak de maximale uitkeringsduur. In figuur 3.2 is te zien dat van de mensen met een WW-recht van maximaal drie maanden 51% uitgestroomd is omdat ze de maximale uitkeringsduur bereikten (2007).

Figuur 3.2 Uitstroom wegens bereiken van de maximale uitkeringsduur naar reden uitstroom en duur van het WW-recht (cohort 2007)

Het aandeel dat de maximale uitkeringsduur bereikte, neemt af naarmate de duur van het maximale WW-recht groter is. Het aandeel is het kleinst (9 á 10%) bij mensen met WW-rechten van 13 t/m 30 maanden. Bij de groep met een WW-recht van meer dan 30 maanden is het deel dat de maximum duur bereikt weer groter.

Het deel dat werk vond is groter naarmate de duur van het maximale WW-recht groter is: het neemt toe van 37% tot 72%. Deze trend stopt ook bij de groep met een recht van meer dan 30 maanden. Deze mensen hebben een arbeidsverleden van 30 jaar of meer en zijn veelal ouder dan 50 jaar.

Om diverse redenen vinden deze mensen moeilijk een geschikte baan en bereiken, ondanks een langdurig recht op WW, vaker dan gemiddeld de maximale uitkeringsduur. Het hogere risico op doorstroom naar de bijstand van ouderen wordt nog enigszins beperkt doordat een deel de WW uitstroomt als ze 65 jaar zijn. Daarnaast zijn oudere WW'ers vaker (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt en stromen ze vaker uit naar het vangnet ZW dan de overige WW'ers. Dat is ook te zien in figuur 3.2, bij een WW-recht van meer dan 30 maanden is het aandeel van de uitstroom wegens overige redenen (waaronder 65 jaar en ZW-vangnetuitkering) het grootst: 28%.

Hoger opleidingsniveau, lager risico

Naarmate het opleidingsniveau hoger is, is de kans op het vinden van werk groter. Het grootste doorstroompercentage van de WW naar de bijstand zien we bij mensen met een basisopleiding of minder: 12,8%. Bij een opleiding op wetenschappelijk niveau (WO/Master) stroomt slechts 3% door.

Alleenstaanden stromen vaker door naar de bijstand

Zoals verwacht kan worden stromen alleenstaanden vaker door naar de bijstand dan samenwonenden. Alleenstaanden zijn immers meestal op zichzelf aangewezen voor hun inkomen, terwijl samenwonenden vaak gezamenlijk voorzien in het huishoudinkomen. Alleenstaanden met een of meer kinderen stroomden in 2010 het vaakst door: 16,5%. Dit is vaker dan de overige alleenstaanden waarvan ruim 10% doorstroomde. Waarschijnlijk ontstaat dit verschil doordat alleenstaanden met kinderen moeilijker een geschikte baan vinden. Ze moeten vaak rekening houden met de mogelijkheden van de kinderopvang, werktijden die aansluiten op schooltijden en het dagritme van hun kinderen.

Jonge alleenstaande mannen lopen een hoog risico op doorstroom naar de bijstand

De doorstroom van WW naar de bijstand wordt beïnvloed door persoonlijke kenmerken én kenmerken van de arbeidsmarkt. Huishouden en leeftijd zijn bijvoorbeeld belangrijke kenmerken. Dat is al min of meer te zien in tabel 3.2. In die tabel is bijvoorbeeld de oververtegenwoordiging van jonge WW'ers en alleenstaanden bij de doorstroom te zien. Dat houdt verband met het korte arbeidsverleden en daardoor ook het kortdurende recht op WW. Maar leeftijd hangt ook samen met het soort huishouden. Zo zijn jongeren vaker alleenstaand dan ouderen. Het is in die gevallen niet meer duidelijk welk kenmerk de doorstroom het meest beïnvloedt, de jonge leeftijd of het huishouden. De invloed van elk kenmerk is daarom apart geschat met behulp van een duurmodel dat rekening houdt met onderlinge samenhang van kenmerken (zie box 3.4).

In tabel 3.3 zijn de uitkomsten van de schatting samengevat weergegeven. In de kolom 'Invloed' van de tabel is aan de kenmerken een rangnummer gegeven. Kenmerk met nummer 1 heeft de meeste invloed op de gebeurtenis.

Uit de schattingen blijkt dat het risico van doorstroom in afnemende mate beïnvloed wordt door:

- huishouden,
- leeftijd,
- dagloon,
- geslacht en omvang van het dienstverband (parttime/fulltime),
- bedrijfstak,
- opleidingsniveau,
- instroomjaar,
- percentage werkloze werkzoekenden in de (woon-)gemeente
- gemeentegrootte.

In de kolom 'Risico' is het effect van de achtergrondkenmerken op de kans of het risico weergegeven. Risicoverhogende kenmerken zijn vooral: alleenstaand met kind(eren), jonger dan 35 jaar, laagopgeleid (laag dagloon en laag opleidingsniveau), mannen (fulltime werkend), werkzaam in de uitzendbranche, zakelijke of financiële dienstverlening.

Uit tabel 3.3 blijkt dat naarmate de leeftijd hoger is het risico op doorstroom kleiner is. De oververtegenwoordiging van 55-plussers in de doorstroom hangt blijkbaar ook samen met andere kenmerken zoals de bedrijfstak en het opleidingsniveau.

Het kenmerk *Cohort* geeft een indicatie van het effect van de economische krimp. Het risico op doorstroom is in 2008 groter dan in 2007.

Bij een hoger *percentage werkzoekenden* (niet werkend werkzoekenden) in de gemeente is het doorstroomrisico ook hoger. Het risico is relatief hoog bij een *gemeentegrootte* van 50.000 tot 100.000 inwoners en laag in gemeenten met 150.000 of meer inwoners (ten opzichte van gemeenten met minder dan 50.000 inwoners).

Combinaties van risicoverhogende kenmerken bij een persoon kunnen leiden tot hoge doorstroomrisico's. Zo blijkt bijvoorbeeld dat van het cohort 2008, de alleenstaande mannen, jonger dan 35 jaar, en met een laag dagloon, 14,5% door te stromen. Van een vergelijkbare groep vrouwen stroomt 9,3% door en van het totale cohort 2008 stroomt 6,5% door.

Tabel 3.3 Invloed van achtergrondkenmerken op het doorstroomrisico, instroomcohorten 2007 en 2008

Achtergrondkenmerken	Invloed ^A	Risico groter/kleiner ^B
Huishouden	1	
alleenstaand (referentie)		
alleenstaand met kind(eren)		++
samenwonend		--
Leeftijd (referentie: gemiddelde)	2	
tot 27 jaar		++
27 t/m 34 jaar		++
35 t/m 44 jaar		+
45 t/m 54 jaar		-
55 t/m 64 jaar		--
Dagloon	3	
minder dan €67 (referentie)		
€67 tot €90		-
€90 tot €120		--
€120 tot €150		--
€150 of meer		--
Geslacht en omvang dienstverband	4	
Man fulltime (referentie)		
Man parttime		-
Vrouw, fulltime		-
Vrouw, parttime		--
Bedrijfstak (referentie: gemiddelde)	5	
Landbouw, visserij, voeding		-
Bouw en hout		-
Industrie sec		o
Winkelbedrijf en groothandel		-
Transport		o
Zakelijke en financiële dienstverlening		+
Uitzendbranche		+
Gezondheid		-
Overheid onderwijs		-
Overheid overig		o
Overig bedrijf en beroep (w.o. horeca)		+
Opleidingsniveau	6	
Basisopleiding (referentie)		
VMBO		-
Mbo/Havo/VWO		-
Hbo/Bachelor		-
WO/Master		-
Cohort 2008 (referentie 2007)	7	+
Percentage werkzoekenden^C	8	+
Gemeentegrootte	9	
tot 50.000 inwoners (referentie)		
50.000 tot 100.000 inwoners		+
100.000 tot 150.000 inwoners		o
150.000 en meer inwoners		-

^A) Rangorde in de mate van invloed van de kenmerken op de gebeurtenis (nr. 1: heeft meeste invloed).

^B) Het risico op een schaal van groter (++, +) naar kleiner (-, --) dan het risico van de referentie (of niet significant verschillend van de referentie: o); deze symbolen zijn bepaald op basis van de relatieve risicoverhouding (hazard ratio).

^C) Percentage niet werkende werkzoekenden in de woongemeente (van bevolking 18-64 jaar); het effect op de het risico bij een toenemend werkloosheidspercentage.

Box 3.4 Duurmodel

Met behulp van een duurmodel (hier een proportioneel hazard model) kan worden vastgesteld hoe meerdere persoonlijke kenmerken (variabelen) zoals het huishouden en opleidingsniveau samenhangen met de kans of het risico dat een gebeurtenis plaatsvindt. In dit onderzoek gaat het om het risico *dat een werkloze na instroom in de WW uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur en doorstroomt naar de bijstand.*

Voor het gemak spreken we hier van risico's (of kansen), maar formeel gaat het om de verhouding tussen twee risico's (de hazard ratio). De hazard ratio is de kans om uit te stromen op tijdstip t , gedeeld door de cumulatieve kans om niet uit te stromen tot tijdstip t .

Voor de schattingen zijn de instroomcohorten 2007 en 2008 geanalyseerd. Deze instroomcohorten zijn grotendeels weer uitgestroomd. Daarnaast is bekend of de mensen doorgestoomd zijn naar de bijstand. Met de analyse bepalen we hoezeer de persoonlijke kenmerken van WW'ers het risico van doorstroom naar de bijstand beïnvloeden.

Het effect van de kenmerken op het risico wordt uitgedrukt in een coëfficiënt, de hazard ratio (de exponent bèta genoemd, meestal afgekort als $\exp(B)$). De hoogte van deze coëfficiënt geeft de sterkte van het verband aan. Bij categorische kenmerken (variabelen), zoals huishouden, drukt de $\exp(B)$ uit hoezeer het risico van doorstroom groter of kleiner is bij een andere waarde van het kenmerk. Als de coëfficiënt groter dan 1 is, is het risico groter, als de coëfficiënt kleiner dan 1 is, is het risico kleiner.

Een coëfficiënt van 1,4 voor de waarde 'alleenstaand met kind(deren)' bijvoorbeeld, betekent dat het risico van doorstroom naar de bijstand 1,4 keer zo groot is als het risico van 'alleenstaanden'.

In dit geval is er sprake van een positief verband (++) in tabel 3.3). De coëfficiënt bij 'samenwonenden' is 0,4 wat inhoudt dat het risico van doorstroom naar de bijstand 0,4 keer zo groot is als het risico van 'alleenstaanden'. Er is dan een negatief verband (--) in tabel 3.3).

Bij een numerieke variabele, zoals het werkloosheidspercentage, geeft de coëfficiënt aan hoeveel risico groter of kleiner wordt als de waarde van de variabele met 1 eenheid toeneemt. Een coëfficiënt van 1,06 voor het werkloosheidspercentage, houdt in dat het risico van doorstroom met 6% toeneemt als het werkloosheidspercentage 1-procentpunt hoger is.

De waarde van de coëfficiënten (hazard ratio's) zijn niet weergegeven in tabel 3.3.

De complete tabel met getoetste variabelen is weergegeven in bijlage B3.

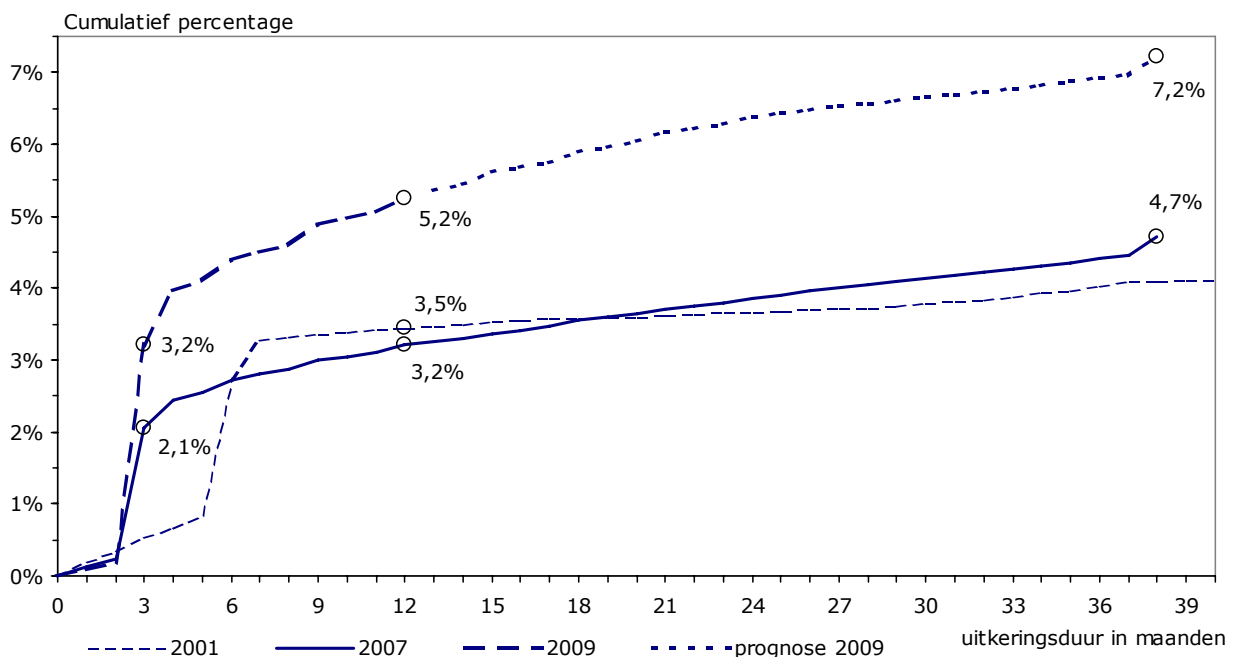
3.3 Werkloosheidsduur bij doorstroom

De helft van de doorstromers had maximaal drie maanden WW

Mensen kunnen al na drie maanden de maximale uitkeringsduur van de WW bereiken en doorstromen naar de bijstand. Maar de doorstroom kan, bij de huidige wetgeving, ook pas na 38 maanden plaatsvinden. Als de WW-uitkering kort is, is er weinig tijd om tijdig werk te vinden en daarmee is het risico om de maximale uitkeringsduur te bereiken groter. Om doorstroom te voorkomen is het van belang te weten wanneer de meeste mensen doorstromen. Het blijkt dat ongeveer de helft van de mensen die doorgestroomd zijn, slechts drie maanden WW-uitkering ontving.

In figuur 3.3 is het verloop van de doorstroom naar de bijstand weergegeven van mensen die in 2001, 2007 en 2009 de WW waren ingestroomd (WW-instroomcohorten). In 2007 bijvoorbeeld waren dat er in totaal ruim 183.000. Deze 183.000 mensen stroomden allen na verloop van tijd weer uit, binnen een maand of pas na 38 maanden. Na 38 maanden blijkt dat in totaal 8.340 mensen naar de bijstand zijn doorgestroomd: 4,7% van cohort 2007⁷.

Figuur 3.3 Doorstroom van WW naar bijstand van instroomcohorten 2001, 2007 en 2009 (na maximum uitkeringsduur WW, cumulatieve percentages)

In figuur 3.3 is te zien dat bijna de helft van de doorstroom bij cohort 2007 (2,1%) al na 3 maanden was gerealiseerd. De 'traptrede' in de lijn ontstaat door een grote groep mensen die de WW uitstromen bij drie maanden. Dit is de relatief grote groep mensen met alleen recht op een basisuitkering (zie box 3.1). Ook van het cohort 2009 is bijna de helft van de totale doorstroom (3,2% van 7,2%) binnen drie maanden gerealiseerd. Ongeveer de helft van de doorstroom naar de bijstand ontstaat dus na drie maanden WW-uitkering.

Na 12 maanden is van cohort 2007 3,2% doorgestroomd en van cohort 2009 5,2%. Van beide cohorten is dat circa 70% van het totaal. Deze mensen hebben een WW-recht van maximaal een jaar gehad. Daaruit volgt dat slechts 30% van de doorstroom langdurig werkloos is⁸.

In 2001 was de situatie op de arbeidsmarkt min of meer vergelijkbaar met die van 2007. Een vergelijking van de doorstroom in deze twee periodes geeft een eerste indruk van het samengestelde effect dat de hiervoor genoemde wetswijzigingen hadden.

In figuur 3.3 is te zien dat de lijn van het cohort 2001 ook een sprong vertoont: vanaf de zesde maand. Deze ontstaat doordat een grote groep mensen de maximale WW-uitkeringsduur van 6 maanden bereikte. Dit waren de mensen met een zogenoemde 'kortdurende' uitkering, die toegekend

⁷ De 4,7% is een cumulatief doorstroompercentage en in de loop van 38 maanden ontstaan. In de eerste maand is het percentage 0,1%, in de tweede 0,1%, in de derde 1,9%, in de vierde 0,2% enzovoort. Na één maand is dus 0,1% doorgestroomd, na twee maanden 0,2% (maand 1+2), na drie maanden 2,1% (1+2+3) en na vier maanden 2,3% (1+2+3+4). Tot en met maand 12 is 3,2% doorgestroomd en totaal is 4,7% doorgestroomd (de som van de maanden 1 t/m 38).

⁸ Formeel zijn langdurig werklozen alle personen die 12 maanden of langer werkloos zijn.

werd als de werkloze alleen aan de wekeneis voldeed. Na 7,5 jaar zijn alle mensen van cohort 2001 de WW uitgestroomd. Van dat cohort stroomde in totaal 4,3% door naar de bijstand (niet zichtbaar in de figuur). Van het cohort 2007 stroomde in totaal 0,4%-punt meer door (4,7%).

Minder kans op werk, meer doorstroom naar de bijstand

In figuur 3.3 is te zien dat de doorstroom bij cohort 2009 groter is dan bij cohort 2007. Uiteindelijk stroomde van cohort 2007 4,7% door naar de bijstand. Cohort 2009 zal in februari/maart 2013 geheel uitgestroomd zijn, dan zal naar verwachting uiteindelijk circa 7,2% zijn doorgestroomd.

Dit verschil tussen de cohorten 2007 en 2009 wordt vooral veroorzaakt door de crisis. In het najaar van 2008 werd de kredietcrisis merkbaar, de instroom in de WW groeit dan vrij plotseling sneller dan de uitstroom. In 2009 hadden mensen meer tijd nodig om na ontslag weer werk te vinden dan in 2007. Daardoor waren de werklozen van cohort 2009 gemiddeld langer werkloos dan de werklozen van cohort 2007. De mensen in cohort 2009 hadden een groter risico om de maximale uitkeringsduur te bereiken. Hierdoor nam ook het risico op doorstroom naar de bijstand toe. De doorstroom naar de bijstand bestaat immers vrijwel geheel uit mensen die de maximale uitkeringsduur van de WW hebben bereikt.

3.4 Grote verschillen tussen gemeenten

Het doorstroompercentage varieert sterk per gemeente: tussen 0 en 16% (2010).

Bij ongeveer een kwart van de gemeenten ligt de doorstroom boven het gemiddelde percentage (in 2010 6,7%) en bij de meeste gemeenten (drie kwart) ligt het percentage dus onder het gemiddelde. In tabel 3.3 is een overzicht gegeven van de top-20 gemeenten met een hoog doorstroompercentage. In 2011 is Leeuwarden de gemeente met het hoogste doorstroompercentage. In deze stad is de doorstroom de afgelopen jaren steeds hoog geweest. In een deel van de steden is de doorstroom sterk toegenomen. Voorbeelden zijn Vlaardingen (van plaats 26 naar 2) en Rijswijk (van plaats 24 naar 3).

Tabel 3.3 Top 20 gemeenten met hoge doorstroompercentages, plaatsing in 2011 en 2008

Gemeente	Positie		Doorstroom			
	2011	2008	2008	2009	2010	2011
Leeuwarden	1	3	11,7%	17,9%	16,3%	14,7%
Vlaardingen	2	26	8,8%	12,5%	12,8%	12,8%
Rijswijk	3	24	9,0%	11,1%	14,0%	12,3%
Vlissingen	4	7	10,4%	16,6%	13,6%	12,2%
Delft	5	21	9,0%	12,7%	12,7%	11,5%
Groningen	6	10	10,3%	14,0%	13,0%	11,5%
Capelle aan den IJssel	7	2	13,5%	14,9%	11,3%	11,1%
Rotterdam	8	22	9,0%	12,8%	11,1%	10,7%
Dordrecht	9	49	7,1%	12,3%	11,5%	10,4%
Zoetermeer	10	40	7,3%	11,7%	10,5%	10,3%
Den Haag	11	39	7,3%	11,2%	11,0%	10,1%
Delfzijl	12	15	9,8%	14,6%	9,5%	9,9%
Enschede	13	13	9,9%	15,6%	10,2%	9,7%
Maassluis	14	92	6,1%	13,0%	9,6%	9,5%
Arnhem	15	18	9,1%	13,0%	10,1%	9,4%
Roosendaal	16	6	10,4%	13,1%	10,3%	9,3%
Oldambt	17	11	10,3%	15,3%	10,2%	9,3%
Nijmegen	18	16	9,6%	12,7%	9,7%	9,1%
Almelo	19	20	9,0%	13,9%	10,3%	8,9%
Appingedam	20	101	6,0%	12,3%	9,9%	8,8%
Totaal			5,9%	8,3%	6,7%	6,1%

Het zijn vooral de grote en middelgrote gemeenten in de Randstad, Noord-Nederland, Zuid-Gelderland, Twente en Limburg waar de doorstroom ver boven het landelijke gemiddelde ligt.

Er zijn echter ook veel gemeenten met (zeer) lage doorstroompercentages. Het gaat dan meestal om kleine gemeenten. Voor een deel liggen deze kleine gemeenten in de buurt van een grote gemeente waar het doorstroompercentage zeer hoog is. Voorbeelden zijn Bergambacht (1,0%) bij Rotterdam, Overbetuwe (1,6%) bij Arnhem en Dinkelland (1,3%) bij Enschede.

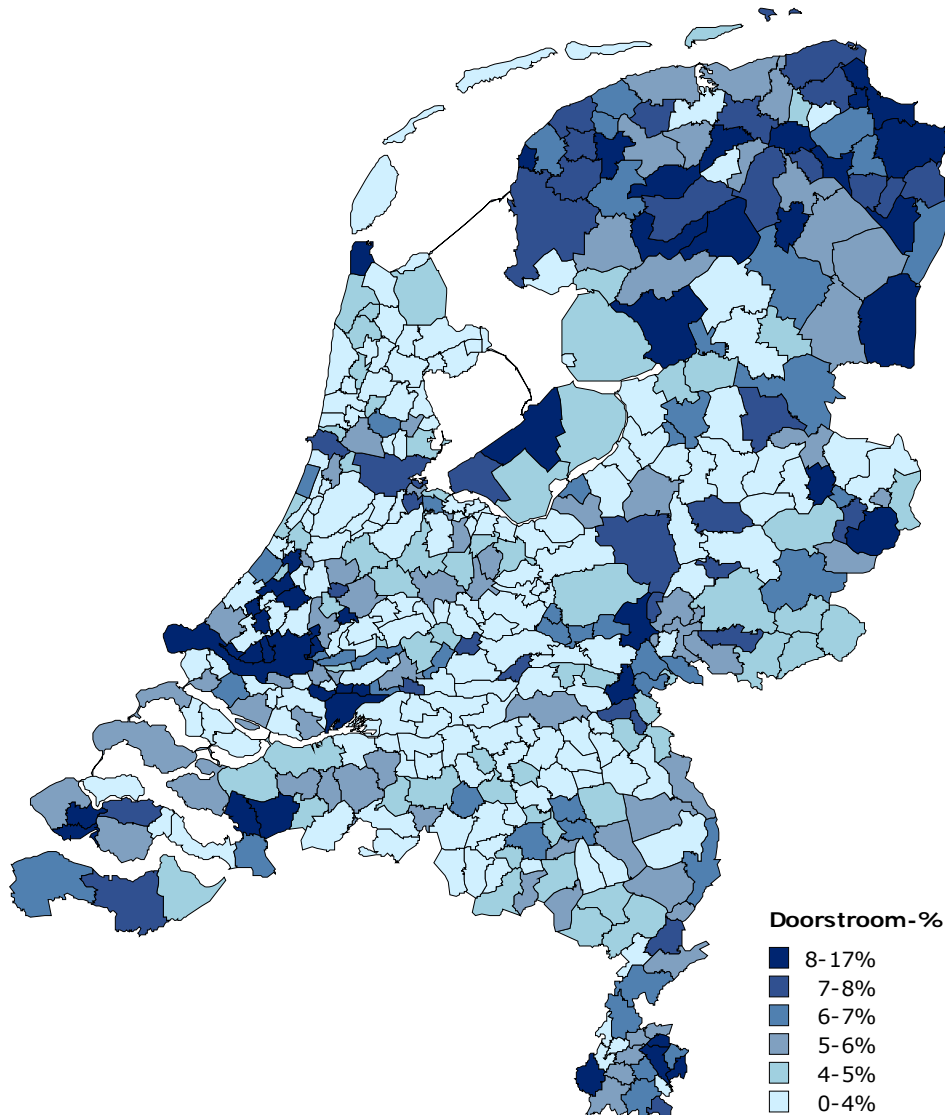
Uit analyse blijkt dat een hoog percentage werklozen (*niet werkend werkzoekenden*) het doorstroomrisico verhoogt. Grote steden kampen ondanks economische kansen vaak met hoge en

langdurige werkloosheid . De werkloosheidsproblemen in grote steden wordt in diverse onderzoeken verklaard uit de bevolkingssamenstelling en arbeidsmarkt kansen voor laagopgeleiden⁹. In onze analyse vinden we dat een hoog aandeel banen in de *Uitzendbranche* het doorstroomrisico verhoogt (zie bijlage B3). Een groot aandeel banen in de *Landbouw, visserij en voeding, Winkelbedrijf/groothandel* en *Overige beroepen/bedrijven (w.o. Horeca)* verlaagt het doorstroomrisico. Dat resultaat sluit aan bij onderzoek dat verschillen tussen gemeenten bij het beroep op bijstandsuitkeringen onder andere verklaart uit de bevolkingssamenstelling en het aandeel van banen in de handel en horeca¹⁰. In dat onderzoek worden overigens meer verklarende variabelen gevonden (onder andere de bevolkingsgroei), deze variabelen zijn niet in ons model opgenomen.

Op Kaart 3.1 is te zien dat de grote gemeenten met hoge doorstroompercentages donker gekleurd zijn. De meeste gemeenten in de noordelijke provincies blijken donker te zijn gekleurd. In de overige landelijke regio's zijn de kleine gemeenten meestal licht gekleurd, het doorstroompercentage komt in die gemeenten zelden boven de 4 à 5% uit. Op de kaart is zichtbaar dat (zeer) hoge doorstroompercentages grofweg vooral te vinden zijn in grote steden en economisch zwakke regio's.

Hierna gaan we wat dieper in op de samenhang tussen de lokale en regionale werkloosheid en de doorstroom naar de bijstand.

Kaart 3.1 Doorstroompercentage van WW naar bijstand per gemeente (2010)

⁹ Bosker, M., Marlet, G., Woerkens, C. (2008), *De schaal van de stad*. Atlas voor gemeenten, Utrecht.

¹⁰ Aarts, L., de Groot, N. (2009), *Onderzoek verdeelmodellen 2010*. APE, Den Haag.

Grootstedelijke problematiek

De sociaaleconomische structuur van grote en kleine steden verschilt sterk. In de grote steden is vaak sprake van een opeenstapeling van problemen die verband houden met werkloosheid en sociaal zwakke bevolkingsgroepen. Gesproken wordt van een *grootstedelijke problematiek*, daarmee wordt de brede problematiek bedoeld rond achterstandswijken met sociaal zwakke bewoners, een tekort aan goede en goedkope woningen, veel jongeren met een laag opleidingsniveau, voortijdig schoolverlaten, criminaliteit en grote (jeugd)werkloosheid. In de grote steden wonen in verhouding meer werknemers met een laag opleidingsniveau, laag inkomen, sociaal zwakke en/of allochtone achtergrond, alleenstaanden dan in de kleine gemeenten. De grote steden bieden echter wel veel meer werkgelegenheid dan kleine steden, maar dan vooral voor hoogopgeleide werknemers. Meestal zijn er relatief weinig banen voor laagopgeleiden. Bewoners van kleine steden hebben profijt van de werkgelegenheid in de grote steden. Dit resulteert dan ook in een groot dagelijks woon-werkverkeer tussen kleine en grote steden, waarvan de nadelen weer vooral bij de grote gemeenten terecht komen: parkeerproblemen, luchtverontreiniging, slechte bereikbaarheid door files en dergelijke.

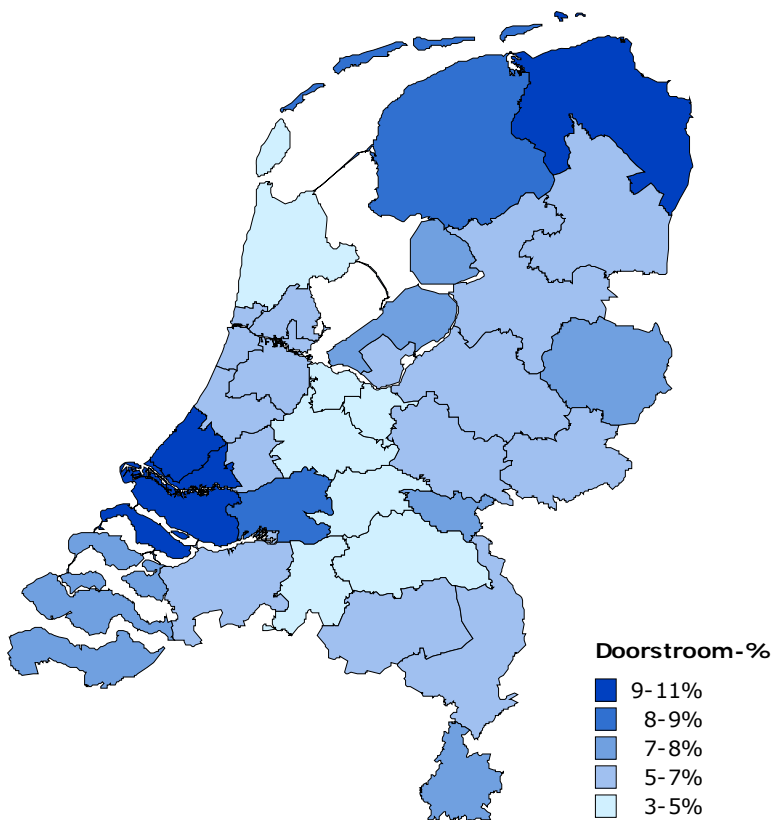
In de G4: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht, was de doorstroom van WW naar bijstand alleen hoger dan gemiddeld in Rotterdam en Den Haag (11%). In Amsterdam (7%) en Utrecht (5%) was de doorstroom lager dan verwacht kon worden op grond van de samenstelling van de beroepsbevolking. Een verklaring kan de ontwikkeling van de werkloosheid in deze steden zijn. Deze bleef van 2009 naar 2010 in Amsterdam en Utrecht vrijwel stabiel. In Rotterdam en Den Haag is de werkloosheid in die periode wel sterk gestegen¹¹.

In bijlage B1 is de doorstroom per gemeente weergegeven (gemeentelijke indeling 2011).

Economisch zwakke regio's

De economisch zwakke regio's zijn vooral Groningen, Friesland en, in mindere mate, Twente en Zuid-Limburg. Het doorstroompercentage varieerde in 2010 in deze regio's tussen 7 en 10% (zie kaart 3.2).

Kaart 3.2 Doorstroompercentage van WW naar bijstand per arbeidsmarktregio (2010)

¹¹ CBS (2011), Webmagazine, *Werkloosheid in Zuid-Holland het meest toegenomen*.

De werkloosheid en het beroep op uitkeringen is in Noord-Nederland, Twente en Zuid-Limburg al decennia hoger dan gemiddeld. De problematiek van deze regio's hangt samen met het sterk gekrompen aandeel van de werkgelegenheid in de industrie. Deze krimp werd gevolgd door wijzigingen in de samenstelling van de industrie. De veranderingen vonden vooral plaats in de tweede helft van de vorige eeuw. Dat was weliswaar een landelijke ontwikkeling, maar onderzoek toont aan dat deze krimp de in economisch zwakke regio's samengaat met een grotere dynamiek van baancreatie en baanvernietiging dan in de rest van het land¹². De grote dynamiek leidt tot een min of meer chronisch hoog regionaal werkloosheidsniveau.

Typerend voor de economisch zwakke regio's is dat een groot deel van de werkgelegenheid afhankelijk was van een enkele industrietak. Afhankelijkheid van een enkele industrie maakt een regio kwetsbaar. Dat blijkt als die industrietak en de bijbehorende werkgelegenheid verdwijnt. Zo sloten in Twente in de jaren '70 vrijwel alle textiel fabrieken hun deuren. Deze industrie kon niet concurreren met lagelonenlanden. In Limburg verdween de mijnbouwindustrie omdat de winning van steenkool niet meer rendabel was. In het noorden is vooral de werkgelegenheid in de voedingsmiddelenindustrie sterk afgenomen, onder andere door automatisering, fusies en bedrijfssluitingen. Nieuwe industriële activiteiten in deze regio's konden vaak na enige jaren (opnieuw) niet concurreren met de lagelonenlanden. De nieuwe industrieën werden vervolgens verplaatst (*offshoring*) naar lagelonenland of de activiteiten werden geheel gestaakt. Veel van de nieuwe industrieën blijken bovendien conjunctuurgevoelig en/of kapitaalintensief waardoor werkgelegenheid periodiek en structureel verloren gaat.

Het aandeel van industrie in de werkgelegenheid is tegenwoordig niet zo groot meer als in de vorige eeuw. Door de inkoop die industrie in de regio doet, blijft industrie echter van groot belang voor de regionale economie en de werkgelegenheid. Industriële bedrijven hebben door de relatief omvangrijke inkoop van goederen (grondstoffen en halffabrikaten) en diensten (zakelijke dienstverlening) een meer dan gemiddelde uitstraling naar andere bedrijven¹³.

De economische groei staat de laatste jaren in een paar regio's ook onder druk door de bevolkingskrimp en vergrijzende beroepsbevolking. Dit geldt in het bijzonder voor Zuid-Limburg en in mindere mate voor Groningen. Regio's met een zwakke economische structuur blijken extra gevoelig voor bevolkingskrimp¹⁴. Door de bevolkingskrimp wordt een regio steeds minder aantrekkelijk voor bestaande en nieuwe bedrijven. In de regio is er dan onvoldoende baancreatie om de baanvernietiging te compenseren. De werkgelegenheid krimpt verder en vooral jonge en goed opgeleide werknemers verhuizen naar regio's waar meer nieuwe banen ontstaan. Hierdoor kan de bevolkingskrimp voortduren en versnellen. Er kan dan een neerwaartse spiraal ontstaan die moeilijk te doorberekenen is.

Ook in de regio's Zuid-Gelderland, Rijnmond en Zeeland is het doorstroompercentage naar de bijstand hoog. Maar daar wordt de grote doorstroom vooral bepaald door de hoge doorstroompercentages in de (middel)grote steden: onder andere Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Middelburg. De regio Rijnmond bestaat vrijwel geheel uit grote steden met een hoog doorstroompercentage (8-10%). Alleen in de kleine steden Hellevoetsluis en Spijkenisse is het doorstroompercentage laag (3-4%).

Uit onderzoek blijkt dat in economisch zwakke regio's (vooral Groningen) het instroomrisico in de Wajong en de concentratie van Wajong-uitkeringen hoog is¹⁵. In dit onderzoek is onder meer samenhang aangetoond tussen de werkloosheid, bevolkingskrimp en sociaal economische status en het beroep op de Wajong. De regionale verschillen in het beroep op uitkeringen zijn geen nieuw fenomeen maar blijken al tientallen jaren te bestaan.

In bijlage B2 is de doorstroom in de 30 arbeidsregio's weergegeven, met een onderverdeling naar vestiging van het WERKbedrijf (indeling december 2011).

¹² Broersma, L., van Dijk, J. (2006), *Het belang van de industrie in het Noorden 1950-2025*.

¹³ Camps, H., Derks, W. (2005), *De regionaal economische betekenis van industrie in Overijssel*

¹⁴ Dijkstal, H.F., Mans, J.H. (2009), *Krimp als structureel probleem*

¹⁵ UWV (2010), *Kennismemo 10/08, Regionale verschillen bij het beroep op de Wajong*

Bijlage B 1 Doorstroom van WW naar bijstand per gemeente

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Aa en Hunze	< 10	21	28	22	2,2%	5,2%	5,3%	4,3%
Aalburg	< 10	< 10	< 10	< 10	1,2%	1,6%	1,5%	1,4%
Aalsmeer	< 10	< 10	18	17	1,8%	1,2%	3,7%	3,3%
Aalten	17	12	22	19	5,6%	3,0%	4,1%	3,6%
Achtkarspelen	23	47	51	40	3,9%	6,3%	5,2%	4,0%
Alblasserdam	14	17	18	18	9,8%	9,1%	5,7%	6,2%
Albrandswaard	14	11	19	22	6,5%	4,2%	5,3%	5,2%
Alkmaar	40	92	96	80	3,1%	5,4%	4,5%	4,2%
Almelo	133	251	231	180	9,0%	13,9%	10,3%	8,9%
Almere	151	301	425	400	4,8%	7,0%	7,4%	7,2%
Alphen-Chaam	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	1,0%	2,0%	1,5%
Alphen aan den Rijn	31	77	80	67	3,6%	6,9%	5,4%	4,8%
Ameland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,7%	2,2%	3,6%	3,2%
Amersfoort	112	125	155	140	5,6%	4,8%	4,6%	4,2%
Amstelveen	43	65	46	46	5,1%	6,2%	3,4%	3,3%
Amsterdam	884	1.316	1.486	1.300	6,8%	7,7%	7,1%	6,6%
Anna Paulowna	< 10	< 10	< 10	< 10	1,6%	2,6%	3,4%	2,4%
Apeldoorn	102	235	245	220	5,2%	9,6%	7,6%	6,9%
Appingedam	14	37	36	36	6,0%	12,3%	9,9%	8,8%
Arnhem	249	454	433	380	9,1%	13,0%	10,1%	9,4%
Assen	74	155	141	120	6,7%	11,6%	8,4%	7,6%
Asten	10	16	< 10	< 10	5,6%	6,9%	2,2%	2,1%
Baarle-Nassau	< 10	< 10	< 10	< 10	6,5%	3,8%	2,9%	1,7%
Baarn	< 10	30	23	21	3,1%	9,3%	4,8%	4,6%
Barendrecht	13	19	24	24	3,4%	3,7%	3,3%	3,4%
Barneveld	19	26	21	17	5,7%	5,8%	3,2%	3,0%
Bedum	< 10	14	< 10	< 10	1,5%	10,2%	4,0%	4,3%
Beek	19	30	14	11	6,2%	9,0%	4,0%	3,8%
Beemster	< 10	< 10	< 10	< 10	1,6%	2,7%	0,0%	0,0%
Beesel	< 10	26	18	17	1,4%	9,4%	5,1%	5,1%
Bellingwedde	17	12	17	15	8,9%	6,4%	7,5%	7,1%
Bergambacht	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,2%	1,6%	1,0%
Bergeijk	< 10	< 10	17	12	3,8%	2,9%	4,5%	4,1%
Bergen (L.)	< 10	12	17	19	2,2%	4,5%	5,4%	5,8%
Bergen (NH.)	< 10	< 10	12	10	3,0%	2,4%	2,9%	2,7%
Bergen op Zoom	73	185	150	140	6,1%	11,9%	8,4%	7,3%
Berkelland	24	45	55	37	5,1%	6,4%	6,2%	4,6%
Bernheze	< 10	11	< 10	< 10	2,6%	3,0%	1,4%	1,3%
Bernisse	< 10	10	11	< 10	7,9%	9,9%	6,3%	5,0%
Best	14	29	17	18	3,9%	6,3%	2,7%	2,9%
Beuningen	18	21	28	19	5,4%	5,1%	4,6%	3,1%
Beverwijk	16	17	38	36	3,8%	2,7%	4,7%	4,4%
Binnenmaas	12	15	15	13	4,8%	4,9%	3,7%	3,0%
Bladel	< 10	< 10	13	13	3,1%	2,2%	3,2%	3,8%
Blaricum	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	4,1%	2,9%	3,1%
Bloemendaal	< 10	< 10	10	10	2,5%	1,9%	3,7%	3,9%
Boarnsterhim	10	26	30	24	3,6%	7,7%	6,0%	5,2%
Bodegraven-Reeuwijk	10	13	25	26	3,8%	4,2%	5,5%	5,9%
Boekel	< 10	< 10	< 10	< 10	4,3%	2,6%	2,2%	1,4%
Borger-Odoorn	28	45	39	36	5,6%	6,8%	5,6%	4,8%
Borne	34	20	32	27	11,6%	5,9%	6,7%	6,1%
Borsele	10	11	17	12	5,2%	4,4%	5,6%	3,9%
Boskoop	< 10	< 10	17	16	6,3%	3,1%	8,0%	7,9%
Boxmeer	16	22	15	14	4,5%	4,8%	2,7%	2,4%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Boxtel	12	36	32	33	2,9%	7,0%	4,7%	4,8%
Breda	168	196	221	210	6,1%	5,7%	5,1%	4,8%
Brielle	10	11	< 10	< 10	6,2%	5,9%	3,8%	3,9%
Bronckhorst	12	21	25	22	4,1%	5,3%	4,4%	4,1%
Brummen	< 10	28	16	11	4,1%	9,2%	3,5%	3,0%
Brunssum	70	85	71	52	10,3%	10,8%	8,2%	6,6%
Bunnik	< 10	< 10	< 10	< 10	1,6%	4,2%	3,6%	2,9%
Bunschoten	< 10	11	< 10	< 10	5,7%	7,2%	2,3%	2,4%
Buren	< 10	16	10	10	2,0%	4,7%	2,3%	2,1%
Bussum	16	28	22	22	4,2%	5,8%	3,3%	3,4%
Capelle aan den IJssel	138	193	172	180	13,5%	14,9%	11,3%	11,1%
Castricum	< 10	< 10	10	10	0,8%	3,2%	2,6%	2,8%
Coevorden	37	74	48	46	6,0%	9,3%	5,1%	5,0%
Cranendonck	27	31	24	19	9,3%	8,2%	5,4%	4,4%
Cromstrijen	< 10	< 10	< 10	< 10	5,2%	5,6%	4,0%	2,5%
Cuijk	18	24	29	25	5,1%	5,1%	4,4%	4,2%
Culemborg	17	46	48	39	4,6%	9,3%	7,9%	6,4%
Dalfsen	< 10	16	16	13	2,2%	5,1%	4,0%	2,9%
Dantumadiel	23	42	44	35	6,4%	9,0%	7,2%	5,6%
De Bilt	< 10	19	23	20	2,0%	4,2%	4,1%	3,4%
De Marne	11	11	14	13	6,4%	4,8%	5,8%	4,8%
De Ronde Venen	< 10	18	18	14	1,4%	4,0%	2,7%	2,5%
De Wolden	< 10	< 10	16	16	2,2%	2,9%	3,9%	3,5%
Delft	103	181	223	210	9,0%	12,7%	12,7%	11,5%
Delfzijl	49	100	74	72	9,8%	14,6%	9,5%	9,9%
Den Bosch	126	227	220	190	5,3%	7,4%	5,7%	5,2%
Den Haag	532	1.055	1.362	1.250	7,3%	11,2%	11,0%	10,1%
Den Helder	25	19	98	100	3,8%	2,2%	9,0%	8,1%
Deurne	17	33	36	30	4,7%	6,6%	5,7%	4,6%
Deventer	104	177	214	190	6,1%	8,2%	7,9%	7,1%
Diemen	< 10	31	23	21	3,0%	7,7%	5,1%	5,0%
Dinkelland	< 10	18	< 10	< 10	3,2%	6,1%	1,8%	1,3%
Dirksland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,3%	3,9%	2,2%	1,7%
Doesburg	19	29	19	15	9,0%	10,3%	5,9%	5,4%
Doetinchem	44	103	103	70	5,2%	9,5%	7,7%	6,0%
Dongen	11	18	18	15	3,6%	4,4%	3,2%	2,9%
Dongeradeel	32	42	34	42	7,7%	8,9%	5,6%	5,9%
Dordrecht	111	249	326	270	7,1%	12,3%	11,5%	10,4%
Drechterland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,2%	1,6%	2,5%	2,3%
Drimmelen	< 10	14	15	16	3,2%	4,3%	3,5%	3,5%
Dronten	22	41	37	33	5,1%	6,7%	4,8%	4,3%
Druuten	14	15	18	18	6,1%	5,2%	5,0%	5,0%
Duiven	16	22	19	19	4,3%	5,2%	3,5%	3,5%
Echt-Susteren	22	56	50	48	3,8%	8,3%	6,3%	6,0%
Edam-Volendam	< 10	12	< 10	< 10	3,8%	5,8%	2,6%	2,2%
Ede	53	87	78	75	5,0%	6,6%	4,7%	4,7%
Eemnes	< 10	< 10	< 10	< 10	4,6%	2,6%	1,3%	1,0%
Eemsum	13	34	29	28	4,5%	9,4%	7,4%	6,6%
Eersel	< 10	12	< 10	< 10	3,0%	4,8%	2,1%	1,7%
Eijsden-Margraten	< 10	26	25	21	1,2%	7,0%	5,7%	5,2%
Eindhoven	300	473	379	330	8,3%	9,1%	6,0%	5,7%
Elburg	< 10	12	10	12	1,2%	4,9%	3,2%	3,2%
Emmen	162	360	328	260	5,8%	10,3%	8,1%	6,3%
Enkhuizen	10	< 10	14	13	3,7%	1,2%	3,6%	3,1%
Enschede	294	588	464	420	9,9%	15,6%	10,2%	9,7%
Epe	18	35	36	27	4,8%	7,8%	5,6%	5,0%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Ermelo	< 10	20	19	17	4,2%	7,4%	5,2%	4,8%
Etten-Leur	26	57	54	45	4,1%	7,2%	5,1%	4,6%
Ferwerderadiel	< 10	18	14	13	2,9%	10,5%	6,6%	6,4%
Franekeradeel	22	36	36	35	7,0%	9,0%	6,5%	5,6%
Gaasterlân-Sleat	< 10	10	< 10	< 10	3,7%	7,8%	2,5%	3,2%
Geertruidenberg	< 10	30	17	< 10	2,8%	8,3%	3,4%	3,0%
Geldermalsen	12	19	14	10	5,4%	5,9%	3,6%	2,8%
Geldrop-Mierlo	28	60	56	38	5,1%	8,0%	5,9%	4,4%
Gemert-Bakel	19	29	27	24	6,5%	6,4%	4,7%	3,9%
Gennep	13	24	16	17	5,8%	8,4%	4,6%	4,6%
Giessenlanden	< 10	< 10	< 10	< 10	1,1%	4,0%	5,0%	5,0%
Gilze en Rijen	11	22	22	20	3,2%	5,0%	4,1%	3,9%
Goedereede	< 10	< 10	< 10	< 10	6,4%	6,6%	5,2%	5,1%
Goes	26	40	46	49	5,8%	8,0%	7,6%	7,0%
Goirle	17	18	22	16	6,6%	5,4%	5,1%	4,0%
Gorinchem	26	56	54	51	5,5%	9,1%	7,2%	6,8%
Gouda	64	73	124	110	7,1%	6,5%	8,2%	7,2%
Graafstroom	< 10	< 10	< 10	< 10	6,5%	7,5%	3,8%	4,5%
Graft-De Rijk	< 10	< 10	< 10	< 10	1,9%	2,5%	4,3%	3,1%
Grave	10	20	10	< 10	5,5%	8,4%	3,5%	2,4%
Groesbeek	< 10	31	19	17	4,0%	11,0%	5,0%	4,5%
Groningen	339	564	632	550	10,3%	14,0%	13,0%	11,5%
Grootegast	< 10	19	26	26	4,0%	8,6%	9,2%	8,6%
Gulpen-Wittem	< 10	19	21	22	3,3%	7,0%	7,0%	6,9%
Haaksbergen	< 10	38	30	21	2,7%	9,3%	5,8%	4,7%
Haaren	< 10	< 10	< 10	< 10	1,0%	3,2%	3,5%	3,2%
Haarlem	114	151	208	180	5,8%	6,0%	5,9%	5,5%
Haarlemmerliede en Spaarnwoude	< 10	< 10	< 10	< 10	2,1%	6,3%	4,8%	5,8%
Haarlemmermeer	35	92	86	70	2,3%	4,6%	3,1%	3,0%
Halderberge	24	28	36	32	6,0%	6,4%	5,7%	5,3%
Hardenberg	32	85	104	90	3,9%	6,8%	6,1%	5,2%
Harderwijk	13	50	58	54	2,4%	7,2%	6,7%	6,0%
Hardinxveld-Giessendam	< 10	< 10	11	14	2,6%	7,9%	6,1%	8,0%
Haren	< 10	14	20	17	3,9%	6,1%	7,9%	7,4%
Harenkarspel	< 10	< 10	11	< 10	0,8%	4,1%	4,4%	4,5%
Harlingen	20	28	42	32	7,5%	9,0%	10,1%	6,9%
Hatterij	< 10	< 10	10	11	2,6%	3,9%	6,5%	5,9%
Heemskerk	< 10	22	16	15	2,1%	4,4%	2,7%	2,7%
Heemstede	< 10	< 10	14	13	1,4%	2,9%	3,8%	3,8%
Heerde	12	12	10	< 10	5,6%	5,1%	3,2%	2,9%
Heerenveen	43	59	111	90	5,4%	6,1%	8,6%	6,9%
Heerhugowaard	< 10	17	24	25	1,0%	2,2%	2,4%	2,5%
Heerlen	264	450	268	230	10,8%	16,8%	8,6%	7,9%
Heeze-Leende	< 10	15	13	11	4,9%	7,8%	4,6%	4,7%
Heiloo	< 10	< 10	< 10	< 10	2,5%	4,4%	1,8%	2,1%
Hellendoorn	21	40	29	25	5,2%	7,1%	3,9%	3,4%
Hellevoetsluis	19	38	44	33	3,7%	5,3%	5,0%	4,3%
Helmond	111	214	168	150	6,6%	9,3%	6,1%	5,9%
Hendrik-Ido-Ambacht	11	20	14	13	5,9%	7,1%	3,5%	3,6%
Hengelo	78	187	164	150	5,7%	10,5%	7,4%	7,3%
het Bildt	< 10	25	17	19	4,8%	12,3%	7,0%	7,4%
Heumen	13	13	19	17	7,5%	6,2%	7,8%	6,2%
Heusden	18	34	35	24	3,1%	4,7%	3,9%	2,6%
Hillegom	< 10	17	16	13	0,7%	4,4%	3,7%	2,9%
Hilvarenbeek	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	2,6%	1,3%	1,2%
Hilversum	42	113	95	80	3,8%	7,7%	5,1%	4,6%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Hof van Twente	15	35	30	26	4,7%	7,1%	4,7%	4,0%
Hoogeveen	59	95	81	70	5,5%	7,0%	5,0%	3,9%
Hoogezand-Sappemeer	54	142	121	90	7,2%	15,1%	11,1%	8,7%
Hoorn	26	45	59	63	2,7%	3,7%	3,9%	3,9%
Horst aan de Maas	11	34	25	21	2,0%	4,7%	2,4%	2,3%
Houten	14	20	21	23	3,0%	3,3%	2,9%	2,8%
Huizen	27	27	26	22	4,7%	4,2%	3,0%	2,8%
Hulst	13	31	23	18	4,5%	8,2%	4,9%	3,8%
IJsselstein	17	21	21	22	4,2%	4,3%	3,1%	3,2%
Kaag en Braassem	10	10	< 10	< 10	5,6%	3,5%	2,6%	2,6%
Kampen	30	43	33	27	5,6%	5,4%	3,2%	2,6%
Kapelle	< 10	< 10	< 10	< 10	1,9%	5,9%	3,5%	2,6%
Katwijk	13	24	22	20	2,7%	3,9%	2,8%	2,4%
Kerkrade	118	150	123	90	10,1%	11,4%	8,2%	6,9%
Koggenland	< 10	< 10	< 10	< 10	4,1%	1,0%	1,1%	0,9%
Kollumerland en Nieuwkruisland	< 10	15	12	11	2,6%	5,6%	3,3%	2,7%
Korendijk	< 10	< 10	< 10	< 10	3,9%	7,3%	5,5%	5,7%
Krimpen aan den IJssel	20	23	25	26	8,5%	7,5%	6,8%	7,0%
Laarbeek	< 10	13	28	21	2,8%	4,0%	6,1%	5,1%
Landerd	< 10	< 10	< 10	< 10	3,8%	4,2%	3,4%	2,7%
Landgraaf	55	103	67	54	7,1%	11,4%	6,4%	5,6%
Landsmeer	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	5,0%	1,4%	1,3%
Langedijk	< 10	10	< 10	< 10	3,5%	2,8%	1,9%	1,8%
Lansingerland	10	22	18	16	2,5%	4,1%	2,3%	2,1%
Laren	< 10	< 10	< 10	< 10	3,6%	4,1%	1,9%	2,7%
Leek	11	35	28	21	3,8%	8,7%	5,5%	4,4%
Leerdam	15	21	29	23	5,7%	6,5%	6,8%	5,8%
Leeuwarden	247	462	532	450	11,7%	17,9%	16,3%	14,7%
Leeuwarderadeel	< 10	26	16	13	2,9%	13,5%	7,0%	6,7%
Leiden	103	202	196	190	7,1%	10,5%	8,1%	7,4%
Leiderdorp	< 10	17	21	19	3,6%	5,4%	5,0%	4,5%
Leidschendam-Voorburg	50	96	107	90	6,5%	9,7%	9,0%	7,8%
Lelystad	83	203	194	170	5,8%	10,6%	8,6%	7,8%
Lemsterland	< 10	30	19	19	3,7%	10,3%	4,8%	4,7%
Leudal	23	32	33	29	4,8%	5,3%	4,5%	3,9%
Leusden	< 10	16	10	< 10	1,9%	4,2%	2,1%	1,8%
Liesveld	< 10	< 10	< 10	< 10	3,6%	4,5%	6,8%	7,0%
Lingewaal	< 10	< 10	< 10	< 10	2,0%	6,9%	1,3%	1,8%
Lingewaard	20	36	56	46	3,6%	5,3%	6,1%	5,4%
Lisse	< 10	15	14	11	1,3%	4,6%	3,3%	2,6%
Littenseradiel	< 10	< 10	15	11	3,9%	6,0%	7,5%	5,7%
Lochem	< 10	24	17	16	2,7%	5,8%	3,4%	3,2%
Loon op Zand	11	13	20	16	3,0%	2,8%	3,5%	2,9%
Lopik	< 10	< 10	< 10	< 10	3,9%	2,5%	0,6%	0,6%
Loppersum	< 10	26	21	17	5,8%	11,5%	7,5%	6,3%
Losser	16	27	25	20	5,4%	6,5%	4,9%	4,1%
Maasdonk	< 10	< 10	< 10	< 10	2,1%	3,8%	3,0%	2,0%
Maasdriel	10	16	< 10	< 10	3,4%	4,4%	1,6%	1,6%
Maasgouw	14	13	17	15	4,7%	3,3%	3,6%	3,2%
Maassluis	26	59	59	58	6,1%	13,0%	9,6%	9,5%
Maastricht	139	310	277	220	6,3%	11,6%	9,0%	7,9%
Marum	< 10	15	10	< 10	5,4%	7,3%	3,7%	2,8%
Medemblik	< 10	13	12	12	2,1%	2,7%	1,6%	1,5%
Meerssen	12	25	11	< 10	4,0%	7,9%	2,8%	2,3%
Menameradiel	12	< 10	27	20	6,6%	2,8%	8,0%	6,5%
Menterwolde	15	31	26	19	6,1%	9,9%	6,8%	5,2%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Meppel	31	50	51	45	6,4%	6,8%	6,0%	5,5%
Middelburg	50	136	98	70	8,5%	16,7%	10,7%	8,5%
Middelharnis	< 10	< 10	< 10	< 10	2,5%	0,8%	3,8%	3,3%
Midden-Delfland	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,4%	3,6%	3,0%
Midden-Drenthe	11	31	43	42	2,4%	5,2%	6,7%	5,7%
Mill en Sint Hubert	< 10	< 10	< 10	< 10	2,7%	0,6%	0,9%	1,1%
Millingen aan de Rijn	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	10,3%	4,1%	4,7%
Moerdijk	17	28	31	23	3,9%	5,1%	4,2%	3,5%
Montferland	25	52	42	37	5,2%	9,1%	5,5%	5,3%
Montfoort	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	3,1%	2,7%	2,3%
Mook en Middelaar	< 10	< 10	< 10	< 10	5,3%	3,0%	7,1%	6,4%
Muiden	< 10	< 10	< 10	< 10	6,4%	3,1%	4,2%	4,7%
Naarden	< 10	10	10	< 10	3,1%	4,6%	3,6%	2,6%
Neder-Betuwe	< 10	14	11	11	4,3%	6,3%	3,9%	3,6%
Nederlek	< 10	< 10	11	< 10	2,2%	5,7%	6,3%	5,3%
Nederweert	< 10	11	14	13	1,6%	4,2%	4,3%	4,1%
Neerijnen	< 10	< 10	< 10	< 10	5,8%	5,1%	2,9%	2,2%
Niedorp	< 10	< 10	< 10	< 10	0,9%	3,5%	0,6%	0,6%
Nieuw-Lekkerland	< 10	< 10	< 10	< 10	7,3%	5,4%	4,2%	3,7%
Nieuwegein	29	38	37	31	3,8%	3,7%	2,6%	2,4%
Nieuwkoop	< 10	< 10	14	14	3,3%	4,7%	4,2%	3,9%
Nijkerk	11	21	15	15	3,3%	4,3%	2,4%	2,3%
Nijmegen	256	421	400	390	9,6%	12,7%	9,7%	9,1%
Noord-Beveland	< 10	< 10	< 10	< 10	2,4%	3,4%	1,6%	1,7%
Noordenveld	22	43	47	41	4,7%	7,8%	7,2%	6,3%
Noordoostpolder	23	53	55	42	3,7%	6,5%	4,9%	3,9%
Noordwijk	< 10	14	19	21	0,8%	4,1%	4,6%	4,8%
Noordwijkerhout	< 10	< 10	< 10	< 10	2,1%	3,6%	3,8%	3,4%
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	11	22	18	17	4,1%	6,9%	4,3%	4,5%
Nunspeet	< 10	16	14	15	1,0%	6,0%	3,9%	4,0%
Nuth	< 10	24	18	12	3,8%	8,2%	5,4%	3,6%
Oegstgeest	< 10	< 10	< 10	< 10	3,8%	3,0%	3,0%	2,6%
Oirschot	< 10	< 10	10	11	3,6%	3,0%	3,2%	3,7%
Oisterwijk	11	34	27	28	3,5%	9,0%	6,3%	6,1%
Oldambt	90	168	123	110	10,3%	15,3%	10,2%	9,3%
Oldebroek	< 10	12	10	< 10	1,8%	4,2%	2,4%	2,0%
Oldenzaal	20	44	39	41	4,6%	7,5%	5,7%	5,6%
Olst-Wijhe	< 10	12	< 10	< 10	4,0%	5,7%	3,1%	2,8%
Ommen	11	15	31	23	5,8%	5,3%	7,3%	6,1%
Onderbanken	< 10	16	11	< 10	5,2%	8,9%	5,7%	4,5%
Oost Gelre	12	29	24	20	3,8%	6,0%	4,2%	3,5%
Oosterhout	23	38	69	68	2,8%	3,6%	5,0%	4,8%
Oostflakkee	< 10	< 10	< 10	< 10	6,5%	4,7%	1,9%	1,6%
Ooststellingwerf	28	61	60	45	5,9%	10,4%	8,3%	6,1%
Oostzaan	< 10	< 10	< 10	< 10	4,6%	5,8%	3,9%	5,1%
Opmeer	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,8%	2,2%	2,4%
Opsterland	32	51	49	46	6,9%	9,3%	7,2%	6,2%
Oss	59	97	109	100	4,5%	6,1%	5,0%	4,3%
Oud-Beijerland	< 10	20	13	11	1,0%	7,5%	3,6%	3,3%
Oude IJsselstreek	32	29	40	33	5,7%	4,0%	4,4%	3,7%
Ouder-Amstel	< 10	< 10	< 10	< 10	3,2%	5,0%	3,3%	2,1%
Ouderkerk	< 10	< 10	< 10	< 10	6,5%	9,8%	1,0%	1,0%
Oudewater	< 10	< 10	< 10	< 10	4,5%	1,1%	1,8%	2,6%
Overbetuwe	< 10	33	14	14	1,9%	5,0%	1,6%	1,6%
Papendrecht	22	49	44	33	7,3%	11,3%	8,2%	6,7%
Peel en Maas	22	47	48	39	3,9%	5,8%	5,1%	4,3%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Pekela	21	40	32	28	7,0%	11,3%	7,5%	6,2%
Pijnacker-Nootdorp	10	20	20	25	3,1%	4,4%	3,0%	3,5%
Purmerend	50	55	83	80	5,2%	4,5%	5,1%	4,7%
Putten	10	16	12	12	5,2%	7,0%	3,7%	3,8%
Raalte	11	26	23	22	3,3%	6,1%	3,9%	3,4%
Reimerswaal	< 10	19	11	< 10	1,4%	6,5%	3,1%	2,6%
Renkum	24	32	35	28	6,2%	7,6%	6,1%	5,6%
Renswoude	< 10	< 10	< 10	< 10	3,2%	7,1%	1,6%	1,7%
Reusel-De Mierden	< 10	< 10	< 10	< 10	3,7%	4,6%	1,7%	1,8%
Rheden	37	70	51	49	6,8%	9,2%	5,7%	5,3%
Rhenen	< 10	< 10	17	13	5,6%	3,5%	6,3%	5,1%
Ridderkerk	19	44	40	40	4,7%	8,1%	5,4%	5,3%
Rijnwaarden	< 10	12	17	13	1,9%	5,4%	6,0%	4,8%
Rijnwoude	< 10	13	< 10	< 10	8,1%	7,2%	2,7%	2,8%
Rijssen-Holten	11	28	27	24	4,0%	6,4%	3,8%	3,3%
Rijswijk	47	73	119	110	9,0%	11,1%	14,0%	12,3%
Roerdalen	23	29	28	22	6,6%	6,9%	5,8%	4,8%
Roermond	58	146	127	110	4,7%	9,7%	7,3%	6,6%
Roosendaal	142	242	211	200	10,4%	13,1%	10,3%	9,3%
Rotterdam	918	1.737	1.911	1.870	9,0%	12,8%	11,1%	10,7%
Rozendaal	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	0,0%	7,1%	5,0%
Rucphen	10	18	21	23	2,9%	4,5%	4,1%	4,2%
Schagen	< 10	15	14	13	1,8%	5,9%	4,2%	4,0%
Schermer	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,1%	1,8%	2,4%
Scherpenzeel	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	0,0%	3,1%	2,9%
Schiedam	129	178	190	160	10,3%	12,1%	9,5%	8,2%
Schiermonnikoog	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	0,0%	4,0%	8,3%
Schijndel	< 10	21	20	14	2,3%	5,9%	4,2%	3,5%
Schinnen	10	28	16	12	5,0%	11,2%	5,6%	4,8%
Schoonhoven	< 10	< 10	< 10	< 10	1,9%	4,3%	4,6%	3,7%
Schouwen-Duiveland	11	25	25	21	3,7%	6,4%	5,1%	4,3%
Simpelveld	< 10	18	10	< 10	5,1%	8,6%	3,9%	3,3%
Sint-Michielsgestel	< 10	10	11	< 10	2,3%	2,8%	2,2%	1,6%
Sint-Oedenrode	< 10	< 10	< 10	< 10	1,3%	1,3%	2,8%	2,7%
Sint Anthonis	< 10	< 10	< 10	< 10	2,1%	4,1%	2,6%	2,6%
Sittard-Geleen	150	250	187	170	7,3%	10,5%	6,8%	6,5%
Skarsterlân	15	32	33	35	4,0%	6,8%	5,9%	5,6%
Sliedrecht	12	16	29	18	6,5%	6,3%	8,5%	5,7%
Slochteren	< 10	16	25	16	2,5%	5,8%	6,5%	4,6%
Sluis	19	22	27	18	6,1%	6,4%	7,0%	5,3%
Smallingerland	89	181	189	140	7,1%	12,8%	11,2%	8,8%
Soest	23	51	48	45	4,5%	7,7%	5,6%	5,5%
Someren	11	< 10	12	< 10	5,8%	3,5%	3,5%	2,3%
Son en Breugel	15	12	12	12	8,2%	5,7%	4,2%	5,5%
Spijkensisse	68	97	51	49	6,8%	7,1%	2,9%	2,8%
Stadskanaal	68	92	113	90	9,1%	10,8%	11,7%	8,5%
Staphorst	< 10	< 10	< 10	10	6,2%	5,1%	4,6%	4,5%
Stede Broec	12	< 10	< 10	< 10	4,7%	1,3%	1,5%	1,4%
Steenbergen	< 10	32	23	19	2,6%	7,4%	4,5%	3,8%
Steenwijkerland	28	72	83	70	4,6%	9,8%	8,2%	6,9%
Stein	11	36	19	19	2,6%	6,7%	3,1%	3,5%
Stichtse Vecht	26	40	48	48	3,6%	4,5%	4,2%	4,0%
Strijen	< 10	< 10	< 10	< 10	4,8%	2,9%	5,0%	3,9%
Súdwest Fryslân	88	172	141	140	6,8%	11,0%	7,2%	6,7%
Ten Boer	< 10	< 10	< 10	< 10	2,9%	7,6%	2,7%	3,7%
Terneuzen	39	93	83	70	5,2%	9,5%	7,8%	6,5%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Terschelling	< 10	< 10	< 10	< 10	1,8%	0,0%	2,6%	2,1%
Texel	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	1,6%	2,7%	2,9%
Teylingen	< 10	15	22	21	2,4%	3,7%	4,0%	3,9%
Tholen	12	34	27	26	4,7%	8,8%	5,8%	5,3%
Tiel	47	74	75	84	6,9%	8,4%	7,1%	7,9%
Tilburg	206	346	282	260	5,6%	7,1%	4,7%	4,4%
Tubbergen	10	< 10	< 10	< 10	5,4%	3,6%	0,9%	0,8%
Twenterand	14	51	45	35	3,3%	8,7%	5,7%	4,0%
Tynaarlo	15	28	32	32	4,1%	6,2%	5,6%	5,6%
Tytsjerksteradiel	26	46	44	39	5,7%	8,0%	5,9%	5,2%
Ubbergen	< 10	12	12	< 10	5,7%	9,8%	6,7%	5,1%
Uden	22	40	37	30	3,9%	4,9%	3,6%	3,0%
Uitgeest	< 10	< 10	< 10	< 10	1,0%	2,1%	3,5%	3,2%
Uithoorn	13	16	17	17	4,6%	4,2%	3,7%	3,5%
Urk	< 10	< 10	< 10	< 10	5,2%	3,1%	1,9%	1,7%
Utrecht	160	348	392	350	3,7%	5,9%	5,2%	4,9%
Utrechtse Heuvelrug	< 10	24	22	19	2,2%	4,8%	3,5%	3,0%
Vaals	15	23	16	15	7,9%	10,9%	7,5%	6,5%
Valkenburg aan de Geul	13	38	21	17	4,0%	11,3%	5,1%	4,7%
Valkenswaard	22	45	45	33	4,8%	7,2%	5,4%	4,8%
Veendam	47	75	70	62	7,7%	10,8%	7,8%	6,8%
Veenendaal	50	82	76	75	6,6%	8,6%	6,1%	6,4%
Veere	12	22	14	11	6,6%	9,4%	5,0%	3,7%
Veghel	14	27	30	27	3,3%	4,1%	3,4%	3,5%
Veldhoven	27	44	47	37	5,0%	5,7%	4,7%	4,4%
Velsen	18	82	85	70	2,9%	9,2%	7,8%	7,4%
Venlo	144	248	231	200	6,7%	8,6%	6,9%	6,3%
Venray	26	64	64	73	3,5%	6,2%	5,5%	6,3%
Vianen	< 10	18	19	17	4,2%	5,9%	4,7%	4,3%
Vlaardingen	92	154	217	230	8,8%	12,5%	12,8%	12,8%
Vlagtwedde	18	32	31	19	5,9%	7,7%	6,1%	3,8%
Vlieland	< 10	< 10	0	0	14,3%	11,8%	0,0%	0,0%
Vlissingen	82	159	151	130	10,4%	16,6%	13,6%	12,2%
Vlist	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,7%	3,3%	2,7%
Voerendaal	< 10	20	16	15	4,0%	9,2%	6,6%	6,2%
Voorschoten	< 10	16	14	16	2,2%	5,6%	4,4%	4,1%
Voorst	16	21	14	13	7,2%	7,6%	3,9%	3,4%
Vught	< 10	29	22	20	3,0%	7,6%	4,2%	4,3%
Waalre	< 10	13	< 10	< 10	2,9%	4,8%	2,4%	2,1%
Waalwijk	20	53	43	36	3,1%	5,9%	3,6%	3,1%
Waddinxveen	< 10	18	18	19	3,6%	5,3%	4,3%	4,6%
Wageningen	29	50	46	47	7,0%	9,1%	6,9%	6,8%
Wassenaar	< 10	10	18	18	4,9%	5,6%	6,5%	6,8%
Waterland	< 10	11	< 10	< 10	3,0%	7,0%	4,0%	3,2%
Weert	54	81	63	57	6,5%	7,6%	4,9%	4,5%
Weesp	12	25	27	21	4,8%	9,0%	6,1%	5,6%
Werkendam	< 10	< 10	13	11	2,1%	2,3%	3,3%	2,8%
West Maas en Waal	< 10	14	11	8	4,1%	5,9%	3,3%	2,5%
Westerveld	18	13	13	11	7,0%	4,5%	3,5%	2,9%
Westervoort	16	20	23	18	6,6%	6,5%	5,8%	4,7%
Westland	32	51	66	57	5,1%	6,1%	5,3%	4,8%
Weststellingwerf	28	41	42	33	6,6%	7,2%	6,0%	4,9%
Westvoorne	< 10	< 10	< 10	< 10	6,1%	6,9%	3,1%	3,6%
Wierden	11	21	10	13	4,8%	6,7%	2,3%	2,5%
Wieringen	< 10	< 10	< 10	< 10	2,6%	3,6%	1,3%	1,3%
Wieringermeer	< 10	< 10	< 10	< 10	3,1%	3,7%	4,0%	3,7%

Gemeente	Aantal personen				Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Wijchen	19	46	34	30	3,6%	6,9%	3,6%	3,3%
Wijdmeren	< 10	13	11	13	2,2%	5,0%	3,2%	3,3%
Wijk bij Duurstede	< 10	< 10	< 10	< 10	0,8%	3,7%	2,5%	1,8%
Winsum	< 10	19	16	11	4,4%	8,5%	5,4%	4,2%
Winterswijk	14	46	34	30	3,6%	8,3%	4,9%	4,6%
Woensdrecht	15	33	27	21	5,3%	9,3%	6,7%	5,4%
Woerden	11	18	35	30	2,6%	3,2%	4,3%	3,8%
Wormerland	< 10	< 10	16	14	3,3%	3,3%	6,4%	5,9%
Woudenberg	< 10	< 10	< 10	< 10	0,0%	2,8%	1,6%	1,5%
Woudrichem	< 10	10	< 10	< 10	2,9%	6,0%	3,5%	3,0%
Zaanstad	102	168	187	190	5,4%	6,9%	5,8%	5,9%
Zaltbommel	13	16	14	14	4,9%	4,9%	3,1%	3,2%
Zandvoort	< 10	17	22	18	2,9%	7,0%	6,7%	5,9%
Zederik	< 10	< 10	< 10	< 10	4,3%	8,3%	4,3%	3,2%
Zeevang	< 10	< 10	< 10	< 10	2,2%	0,0%	1,1%	1,3%
Zeewolde	< 10	17	17	22	2,0%	5,6%	4,2%	4,7%
Zeist	25	60	57	56	3,3%	7,1%	5,4%	5,2%
Zevenaar	17	37	39	35	2,9%	5,4%	5,1%	4,7%
Zijpe	< 10	< 10	< 10	< 10	0,9%	4,6%	4,2%	3,5%
Zoetermeer	115	235	270	270	7,3%	11,7%	10,5%	10,3%
Zoeterwoude	< 10	< 10	< 10	< 10	1,9%	2,6%	3,3%	3,1%
Zuidhorn	17	21	28	25	7,3%	7,1%	7,4%	6,7%
Zuidplas	18	47	36	36	5,0%	8,9%	5,8%	5,5%
Zundert	< 10	14	< 10	10	2,3%	4,7%	2,5%	2,8%
Zutphen	29	62	86	70	3,8%	6,8%	7,8%	7,2%
Zwartewaterland	< 10	21	16	14	5,0%	7,8%	4,3%	4,3%
Zwijndrecht	25	52	77	67	5,5%	8,2%	8,9%	8,3%
Zwolle	104	198	196	180	5,4%	8,5%	6,7%	6,0%
Totaal	13.659	24.783	25.048	22.400	5,9%	8,3%	6,7%	6,1%

Noot: Cursief gedrukte cijfers betreffen ramingen.

De notatie '< 10' houdt in dat er in de betreffende gemeente minder dan 10 personen van de WW naar de bijstand doorstromen. Om herkenbaarheid van individuen uit te sluiten, is in die situatie het werkelijke aantal niet vermeld.

Bron: UWV uitkeringsadministratie WW en Polisadministratie

Bijlage B 2 Doorstroom van WW naar bijstand per vestiging UWV WERKbedrijf

	Aantal personen		Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)	
	2010	2011	2010	2011
Groningen				
Eemsdelta (Delfzijl)	131	120	9,2%	8,8%
Groningen Centrum	604	510	11,1%	9,7%
Groningen Noordoost	252	220	12,8%	11,2%
Noord-West Groningen (Winsum)	67	60	5,9%	5,2%
Noordenkwartier (Roden)	85	70	5,9%	4,9%
Oldambt	140	120	9,7%	8,9%
Stadskanaal	159	110	9,5%	6,7%
Veendam	128	110	7,5%	6,3%
Totaal	1.566	1.330	9,7%	8,3%
Friesland				
Drachten	260	210	9,2%	7,5%
Leeuwarden	584	490	14,4%	12,9%
MartiniHûs (Franeker)	154	130	7,4%	6,3%
Noordoost Fryslân (Dokkum)	146	130	5,4%	4,6%
Regio Heerenveen	246	200	7,5%	6,1%
Súdwest Fryslân (Sneek)	180	170	6,5%	6,2%
Totaal	1.570	1.360	8,9%	7,6%
Drenthe				
Baanzicht (Assen)	201	170	7,3%	6,5%
Hoogeveen	140	130	5,2%	4,3%
Zuidoost Drenthe (Emmen)	400	330	7,3%	6,0%
Totaal	741	640	6,8%	5,7%
IJsselvechtstreek				
De Lure (Zwolle)	313	280	5,2%	4,5%
Hardenberg	135	110	6,3%	5,4%
Steenwijk	147	130	6,6%	5,7%
Totaal	595	530	5,7%	5,0%
Twente				
Enschede	494	440	9,7%	9,2%
Midden Twente (Hengelo)	226	200	6,8%	6,4%
Noord Oost Twente (Oldenzaal)	71	60	4,5%	3,9%
Noord Twente (Almelo)	345	290	6,5%	5,6%
Totaal	1.136	1.000	7,4%	6,7%
Stedendriehoek				
Activerium (Apeldoorn)	321	270	6,4%	5,8%
Deventer	223	200	7,5%	6,6%
Veluwerand (Harderwijk)	130	130	4,9%	4,8%
Zutphen	109	100	6,4%	5,8%
Totaal	783	710	6,3%	5,8%
Midden-Gelderland				
Arnhem	590	530	7,8%	7,3%
Barneveld	25	21	3,2%	2,9%
De Liemers (Zevenaar)	98	90	4,9%	4,4%
Ede	124	120	5,3%	5,3%
Veenendaal	94	90	5,9%	6,0%
Totaal	931	840	6,5%	6,2%

	Aantal personen		Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)	
	2010	2011	2010	2011
Zuid-Gelderland				
Nijmegen	544	500	7,6%	7,0%
Achterhoek				
Doetinchem	183	140	6,4%	5,5%
Oost Achterhoek (Winterswijk)	113	90	5,2%	4,4%
Uift	62	50	4,3%	3,7%
Totaal	358	280	5,5%	4,7%
Rivierenland				
Beursplein Rivierenland (Tiel)	174	160	5,3%	4,9%
Bommelerwaard (Zaltbommel)	22	20	2,3%	2,3%
Totaal	196	180	4,7%	4,3%
Flevoland				
Almere	425	400	7,4%	7,2%
Lelystad	231	210	7,6%	6,9%
Noordoost Flevoland (Emmeloord)	59	50	4,4%	3,6%
Totaal	715	650	7,1%	6,6%
Gooi- en Vechtstreek				
Gooi Noord (Huizen)	72	60	3,1%	2,9%
Gooi Zuid (Hilversum)	133	120	5,0%	4,6%
Totaal	205	180	4,1%	3,8%
Midden-Utrecht				
Leidsche Rijn (De Meern)	122	110	3,4%	3,2%
Lekstroom (Nieuwegein)	99	90	2,9%	2,8%
Utrecht Noord	211	190	5,9%	5,8%
Utrecht Zuid	149	130	5,6%	5,2%
Zeist	118	110	4,2%	3,7%
Totaal	699	640	4,4%	4,1%
Oost-Utrecht				
Amersfoort	187	170	3,9%	3,5%
Soest	71	70	5,3%	5,1%
Totaal	258	240	4,2%	3,9%
Noord-Kennemerland en West-Friesland				
Alkmaar	159	150	3,4%	3,3%
Noordkop (Den Helder)	157	150	5,5%	5,1%
West-Friesland (Hoorn)	105	110	2,8%	2,7%
Totaal	421	400	3,7%	3,5%
Zuid-Kennemerland				
Haarlem	257	230	5,7%	5,3%
IJmond (Beverwijk)	146	130	5,4%	5,2%
Totaal	403	360	5,6%	5,3%
Zaanstreek/Waterland				
Waterland (Purmerend)	99	90	4,3%	4,0%
Zaanstreek (Zaandam)	208	210	5,8%	5,8%
Totaal	307	300	5,2%	5,1%

	Aantal personen		Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)	
	2010	2011	2010	2011
Groot Amsterdam				
Amstel-Venen (Amstelveen)	106	100	3,3%	3,1%
Amsterdam *	99	90	6,6%	6,5%
Amsterdam Centrum/Oost	304	260	6,1%	5,7%
Amsterdam Nieuwwest	355	300	7,2%	6,5%
Amsterdam Noord	194	170	9,0%	8,4%
Amsterdam Zuid/Oudwest	241	220	4,9%	4,7%
Amsterdam Zuidoost	317	280	10,2%	9,4%
Haarlemmermeer (Hoofddorp)	86	70	3,1%	3,0%
Totaal	1.703	1.500	6,2%	5,8%
Holland Rijnland				
Duin- en Bollenstreek (Lisse)	102	90	3,6%	3,2%
Leiden	244	230	6,8%	6,2%
Rijnstreek (Alphen aan den Rijn)	109	100	4,6%	4,2%
Totaal	455	420	5,2%	4,7%
Midden-Holland (Gouda)	246	230	6,3%	5,8%
Haaglanden				
Delft	249	250	9,6%	9,1%
Den Haag Centrum	385	360	13,8%	12,9%
Den Haag Noord	244	220	8,6%	7,7%
Den Haag Zuidoost	289	250	10,4%	9,5%
Den Haag Zuidwest	444	430	11,1%	10,4%
Vliethorst (Leidschendam)	244	220	10,6%	9,4%
Westland (Naaldwijk)	66	60	5,3%	4,8%
Zoetermeer	270	270	10,5%	10,3%
Totaal	2.191	2.050	10,4%	9,6%
Rijnmond				
Hellevoetsluis	89	70	4,3%	3,9%
Hoeksche Waard (Oud-Beijerland)	49	40	4,0%	3,4%
IJsselgemeenten (Capelle a/d IJssel)	197	200	10,4%	10,3%
Nieuwe Waterweg (Schiedam)	470	450	10,5%	9,9%
Rotterdam Alexanderplein	298	310	9,4%	9,4%
Rotterdam Dwarsdijk	528	520	9,8%	9,3%
Rotterdam Dynamostraat	444	450	11,2%	11,2%
Rotterdam H. Dullaertplein	454	390	12,5%	11,6%
Rotterdam Schiekade	284	290	8,0%	8,0%
Spijkenisse	51	50	2,9%	2,8%
Totaal	2.864	2.760	9,2%	8,9%
Drechtsteden				
Dordrecht	508	420	9,6%	8,7%
Regio Gorinchem	148	130	5,1%	4,8%
Totaal	656	560	8,0%	7,3%
Zeeland				
Goes	106	100	5,2%	4,5%
Oostburg	27	20	7,0%	5,3%
Terneuzen	106	90	6,9%	5,7%
Tholen	27	26	5,8%	5,3%
Walcheren (Middelburg)	263	210	11,4%	9,6%
Totaal	529	440	7,9%	6,6%

	Aantal personen		Doorstroompercentage (van WW naar bijstand)	
	2010	2011	2010	2011
West-Brabant				
Bergen op Zoom	200	170	7,4%	6,4%
Breda	222	210	5,0%	4,7%
Etten-Leur	115	100	4,3%	4,0%
Oosterhout	101	100	4,4%	4,2%
Roosendaal	247	230	9,3%	8,4%
Totaal	885	820	6,0%	5,5%
Midden-Brabant				
Regio Tilburg	379	340	4,6%	4,2%
Waalwijk	98	80	3,7%	2,9%
Totaal	477	420	4,3%	3,9%
Noordoost-Brabant				
Entreon ('s-Hertogenbosch)	280	250	5,3%	5,0%
Frisselstein (Veghel)	117	100	3,0%	2,7%
Land van Cuijk	61	60	3,2%	2,9%
Maasland (Oss)	124	110	4,7%	3,9%
Totaal	582	510	4,2%	3,8%
Zuidoost-Brabant				
Bladel	51	50	3,0%	3,1%
Eindhoven	473	420	5,5%	5,3%
Regio Helmond	334	280	5,6%	4,8%
Valkenswaard	66	50	4,5%	4,1%
Totaal	924	790	5,2%	4,9%
Noord- en Midden-Limburg				
Roermond	237	200	6,1%	5,4%
Venlo	297	260	6,4%	5,8%
Venray	122	120	4,3%	4,5%
Weert	101	90	4,9%	4,4%
Totaal	757	680	5,6%	5,2%
Zuid-Limburg				
Heerlen	461	370	7,6%	6,6%
Kerkrade	123	90	8,2%	6,9%
Maastricht	300	240	8,1%	7,1%
Mergelland (Gulpen)	71	70	6,2%	5,9%
Westelijke Mijnstreek (Sittard)	254	230	5,9%	5,7%
Totaal	1.209	1.000	7,2%	6,5%
Totaal	25.048	22.400	6,7%	6,1%

Noot:

Cursief gedrukte cijfers betreffen ramingen.

Bron: UWV uitkeringsadministratie WW en Polisadministratie

*) Niet in te delen Amsterdam

Bijlage B 3 Geschatte parameters van duurmodel
Risico doorstroom van WW naar bijstand*

Nr		B	SE	Wald	df	Sig.	Exp(B)
4	Geslacht/omvang dienstverband			2.542	3	0,000	
	Man fulltime (referentie)						1,000
	Man parttime	-0,206	0,02	107	1	0,000	0,814
	Vrouw, fulltime	-0,677	0,023	834	1	0,000	0,508
	Vrouw, parttime	-1,073	0,023	2.250	1	0,000	0,342
1	Huishouden			4.774	2	0,000	
	alleenstaand (referentie)						1,000
	alleenstaand met kind(eren)	0,341	0,024	203	1	0,000	1,406
	samenwonend	-1,049	0,017	3.662	1	0,000	0,350
2	Leeftijd			4.434	4	0,000	
	(referentie: gemiddelde)						
	tot 27 jaar	0,750	0,018	1.786	1	0,000	2,117
	27 t/m 34 jaar	0,708	0,015	2.149	1	0,000	2,030
	35 t/m 44 jaar	0,374	0,014	741	1	0,000	1,454
	45 t/m 54 jaar	-0,300	0,016	360	1	0,000	0,741
	55 t/m 64 jaar	-1,532	0,027	3.168	1	0,000	0,216
6	Opleidingsniveau			395	4	0,000	
	Basisopleiding of minder (referentie)						1,000
	VMBO	-0,127	0,021	35	1	0,000	0,881
	Mbo/Havo/VWO	-0,291	0,021	199	1	0,000	0,748
	Hbo/Bachelor	-0,532	0,032	272	1	0,000	0,587
	WO/Master	-0,474	0,048	98	1	0,000	0,623
3	Dagloon			3.192	4	0,000	
	minder dan €67 (referentie)						1,000
	€67 tot €90	-0,302	0,018	287	1	0,000	0,740
	€90 tot €120	-0,816	0,022	1.317	1	0,000	0,442
	€120 tot €150	-1,369	0,035	1.490	1	0,000	0,254
	€150 of meer	-1,989	0,046	1.866	1	0,000	0,137
5	Bedrijfstak			734	10	0,000	
	(referentie: gemiddelde)						
	Landbouw, visserij, voeding	-0,120	0,041	9	1	0,003	0,887
	Bouw en hout	-0,159	0,043	14	1	0,000	0,853
	Industrie sec	-0,029	0,027	1	1	0,277	0,972
	Winkelbedrijf en groothandel	-0,135	0,023	36	1	0,000	0,874
	Transport	-0,012	0,034	0	1	0,727	0,988
	Zakelijke en financiële dienstverlening	0,279	0,021	177	1	0,000	1,322
	Uitzendbranche	0,340	0,017	392	1	0,000	1,404
	Gezondheid	-0,080	0,027	9	1	0,003	0,923
	Overheid onderwijs	-0,359	0,075	23	1	0,000	0,698
	Overheid overig	0,079	0,063	2	1	0,206	1,082
	Overig bedrijf en beroep (w.o. horeca)	0,196	0,021	88	1	0,000	1,217
9	Gemeentegrootte			86	3	0,000	
	tot 50.000 inwoners (referentie)						1,000
	50.000 tot 100.000 inwoners	0,104	0,022	22	1	0,000	1,110
	100.000 tot 150.000 inwoners	-0,055	0,033	3	1	0,089	0,946
	150.000 en meer inwoners	-0,124	0,034	13	1	0,000	0,883
7	Cohort (referentie 2007)	0,225	0,015	223	1	0,000	1,253

Nr	B	SE	Wald	df	Sig.	Exp(B)
<i>vervolg</i>						
Aandeel banen van bedrijfstak						
(in de gemeente)						
Landbouw, visserij, voeding						
			12	2	0,002	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	-0,063	0,02	10	1	0,002	0,939
Hoog	-0,089	0,03	9	1	0,003	0,915
Industrie						
			9	2	0,012	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	-0,009	0,028	0	1	0,749	0,991
Hoog	0,059	0,033	3	1	0,075	1,061
Winkelbedrijf en groothandel						
			31	2	0,000	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	-0,136	0,03	21	1	0,000	0,873
Hoog	-0,227	0,041	30	1	0,000	0,797
Zakelijke en financ. dienstverlening						
			49	2	0,000	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	0,137	0,027	26	1	0,000	1,147
Hoog	-0,058	0,031	4	1	0,058	0,943
10			57	2	0,000	
Uitzendbranche						
						1,000
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	0,078	0,028	8	1	0,006	1,081
Hoog	0,223	0,035	40	1	0,000	1,250
Gezondheid						
			1	2	0,589	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	0,012	0,024	0	1	0,614	1,012
Hoog	-0,007	0,029	0	1	0,812	0,993
Overheid (excl. onderwijs)						
			37	2	0,000	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	-0,040	0,019	4	1	0,038	0,960
Hoog	0,098	0,025	15	1	0,000	1,103
Overig bedr./beroep (w.o. horeca)						
			43	2	0,000	
Laag (referentie)						1,000
Gemiddeld	-0,136	0,021	43	1	0,000	0,873
Hoog	-0,115	0,027	18	1	0,000	0,891
8			127	1	0,000	1,060
Niet werkende werkzoekenden (%)						
	0,058	0,005				
Aandeel tijdelijke dienstverb. (%)						
	0,008	0,004	3	1	0,066	1,008